

## አዲስ የሆነ ምን አለ? ሁሉም!

### ሉቃስ 6

ከአንድ ዓመት በላይ ኢየሱስ እንደ ታዋቂ ተንቀሳቃሽ መምህርና ፈዋሽ ሆኖ ሲያገለግል እጅግ በርካታ ሕዝብ ተከትሎታል። በዚህ ጊዜ ግን ተከታዮቹን «የሚያደራጅበት» እና መንግሥቱም ምን እንደሆነ የሚያውቅበት ወቅት ደርሶ ነበር።

በዚህ ምዕራፍ፡ ኢየሱስ በጊዜው ከአይሁድ ሃይማኖት «ያረጀውን» ለመተካት ሦስት አዳዲስ መንፈሳዊ ነገሮችን ሲመሠርት እንመለከታለን፤ እነዚህም አዲስ ሰንበት፡ አዲስ ሕዝብ እና በአዲሱ መንፈሳዊ መንግሥት ውስጥ የሚገኝ አዲስ በረከት ናቸው።

#### 1. አዲስ ሰንበት (6:1-11)።

የሰባተኛው ቀን ቅድስና የአይሁድ እምነት ልዩ አካል ነበር። እግዚአብሔር ለእስራኤል በሲና ተራራ የሰንበትን ሕግ በመስጠት (ነሀ. 9:13-14) በእርሱና በሕዝቡ መካከል ምልክት ሆኖ እንዲያገለግል አድርጓል (ዘፀአ. 20:8-11፤ 31:12-17)። «ሰንበት» የሚለው ቃል «ዕረፍት» የሚል ፍቺ ሲኖረው እግዚአብሔር ለስድስት ቀናት ከፈጠረ በኋላ ሥራውን ከማቆሙ አሳብ ጋር የተያያዘ ነው (ዘፍጥ. 2:2-3)። አንዳንድ የአይሁድ መምህራን እስራኤላውያን ሰንበትን በትክክል እስካልጠበቁ ድረስ መሢሔ እንደማይመጣ ያስተማሩ በመሆኑ፤ በግልጽ ሆነ በብሔራዊ ደረጃ ይህንኑ ሕግ መጠበቅ በጣም አስፈላጊ ነበር።

እሑድን «ሰንበት» ብሎ መጥራት ማለት የመጀመሪያውን ዕለትና የሰባተኛውን ዕለት፤ እንዲሁም ዕለቶቹ የሚያመለክቱትን ነገር ማደናገር ማለት ነው። ሰንበት «የቀድሞውን ፍጥረት» ሥራ መጠናቀቅ የሚያመለክት ሲሆን፤ የጌታ ቀን ግን «በአዲስ ፍጥረት» የተፈጸመውን የጌታችንን ሥራ የሚያስታውሰን ነው (2ኛ ቆሮ. 5:21፤ ኤፌ. 2:10፤ 4:24)። ሰንበት ከሥራ በኋላ ስለሚገኝ ዕረፍት በመናገር ከሕግ ጋር ሲዛመድ፤ የጌታ ቀን ግን ከሥራ በፊት ስለሚኖረው ዕረፍት በመግለጽ ከጸጋ ጋር ይዛመዳል። የጌታ ቀን የጌታችንን ከሞት መነሣት፤ የመንፈስ ቅዱስን መምጣትና የቤተ ክርስቲያንን «የልደት ቀን» ያስታውሰናል (የሐዋ. 2)።

የቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን ከሳምንቱ በመጀመሪያው ቀን ለአምልኮ ትሰባሰብ ነበር (የሐዋ. 20:7፤ 1ኛ ቆሮ. 16:1-2)። ይህም ሆኖ፣ ጥቂት የአይሁድ አማኞች ሰንበትን በማክበራቸው አንዳንድ ጊዜ ክፍፍል ይፈጠር ነበር። ጳውሎስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነፃነትንና አንድነትን ለማስፋፋት በመሻት መመሪያ በሰጠበት በሮሜ 14:1-15:13 ይህንን ችግር ጠቅሶአል። ይሁንና፣ ጳውሎስ ሁልጊዜም ልዩ ቀናትን ማክበር ከደህንነት ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት እንደሌለው ገልጾአል (ገላ. 4:1-11፤ ዊላ. 2:8-17)። የዳንነው በክርስቶስ ላይ ባለን እምነት ላይ ዕለተ ሰንበትን የመጠበቅ ሥራ በመጨመር አይደለም። የዳንነው በክርስቶስ በማመን ብቻ ነው።

ጥብቅና ጨቋኝ በሆነው ደንባቸው ፈሪሳውያንና ጸፎች የሰንበትን ቀን እግዚአብሔር እንዳቀደው በረከት በማድረግ ፈንታ ሸክም አድርገውት ነበር፤ ስለሆነም ኢየሱስ የእምነት ትምህርታቸውን (ዶክትሪን) እና ሥልጣናቸውን ተፈታተነ። ቀደም ብሎ አዲሱን «የኢየሴልዩ ዓመት» (4:19) ያወጀ ሲሆን፣ በዚህ ጊዜ ደግሞ አዲስ ሰንበትን ገለጸ። ከዚህ በፊት አንድን ሽባ ሰው በዕለተ ሰንበት በመፈወሱ የሃይማኖት መሪዎች ሊገድሉት ወስነው ነበር (ዮሐ. 5:18፤ እንዲሁም ዮሐ. 5:16ን ተመልከት)። በዚህ ጊዜ የሰንበት ሕጋቸውን በሁለት ተጨማሪ አጋጣሚዎች ያፈርስ ነበር።

በእርሻ መካከል (ቁጥር 1-5)። አንድ አይሁዳዊ ሰው መያዣ ወይም የማጫኛ መሣሪያ እስካልያዘ ድረስ ከጐረቤቱ የወይን ፍሬ ወይም ሌላ እሸት ቀጥፎ እንዲበላ ሕጉ ይፈቅድለት ነበር (ዘጸ. 23:24-25)። ደቀ መዛሙርቱ ተርበው ስለነበር የሰንዴ እሸት ቀጥፈው በእጆቻቸው በማሸት ይበሉ ጀመር። ይህን በማድረጋቸው እህል በማጫድ፣ በማበጠርና በማዘጋጀት ላይ ስለነበሩ፣ እንደ አይሁዳውያኑ የሃይማኖት መምህራን ሰንበት መተላለፋቸው ነበር።

ሁልጊዜም የትችት ነጥብ ለማግኘት ይጣደፉ ስለነበር፣ ከፈሪሳውያን አንዳንዱ ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን የሰንበትን ቀን እንዲተላለፉ ለምን እንደፈቀደ ጠየቁት። ይህ በእርሱ ላይ ከሰነዘሩት ሁለተኛው ጥቃት ስለነበረ፣ በእርሱ ላይ ነገር እንዳላቸው እርግጠኞች ነበሩ። ለሃይማኖታዊ ደንቦች የነበራቸው የባርነት መገዛት እውነተኛውን የሕግ አገልግሎትና ሕጉን ለሰጣቸው ጌታ ዓይነተኛ መገኘት ዕውራን ሆነው እንዲቀሩ ማድረጉ ምንኛ አሳዛኝ ነገር ነው።

ኢየሱስ ከእነርሱ ጋር አልተከራከረም ነበር፤ ይልቁንም በቀጥታ ወደ እግዚአብሔር ቃል ወሰዳቸው (1ኛ ሳሙ. 21:1-6)። «ኅብስቱ»

በእስራኤል ለሚገኙ ለእያንዳንዳቸው ነገዶች እንዲዳረስ አሥራ ሁለት ሙሉ ሙሉ ሆኖ ይሠራ ነበር፤ ይህም ኅብስት በመገናኛው ድንኳንና በኋላም በመቅደሱ ውስጥ በተቀደሰው ስፍራ ከጠረጴዛ ላይ ይቀመጥ ነበር (ዘፀአ. 25:23-30፤ ዘሌዋ. 24:5-9)። በየሰንበቱ ትኩስ ኅብስት ከጠረጴዛው ላይ የሚቀመጥ ሲሆን፤ መብላት የሚፈቀደው ለካህናት ብቻ ነበር።

ይህም ሆኖ፤ ዳዊትና ከእርሱ ጋር አብረው የነበሩ ሰዎችም ኅብስቱን በልተዋል፤ ደግሞስ የእስራኤልን ታላቅ ንጉሥ የሚኮንን አይሁዳዊ ግን ነው? «እርሱ እግዚአብሔር የቀባው ሰው ነበር!» በማለት ሊሟገቱ ይችሉ ይሆናል፤ ታዲያ ኢየሱስም ለራሱ የሰጠው ማዕረግ ይህንኑ ነበር (4:18)። እርሱ እግዚአብሔር የቀባው ብቻ ሳይሆን፤ የሰንበትም ጌታ ነበር። ኢየሱስ ይህን ሲል «ያህዌ አምላክ ነኝ» ማለቱ ነበር፤ ለምን ቢባል ሰንበትን የመሠረተው እግዚአብሔር ነበርና። ኢየሱስ ከርስቶስ እውነትም የሰንበት ጌታ ከሆነ፤ በሰንበት ላይ የፈለገውን ለውጥ የማድረግ ነፃነት ነበረው። ፈሪሳውያን አባባሉን እንዳልሳቱት እርግጠኛ ልትሆን ትችላለህ።

እግዚአብሔር ሃይማኖታዊ ሕግጋትን ከመጠበቅ የበለጠ የሰውን ጉድለቶች ለመሙላቱ ተግባር ግድ ይሰኛል። ለጊዜያዊ ሕግ ብለው ከሚሞቱ ይልቅ፤ ዳዊትና ከእርሱ ጋር የነበሩ ሰዎች እግዚአብሔርን ለማገልገል ጥንካሬ ቢያገኙ ይመረጥ ነበር። እግዚአብሔር የሚወደው ርኅራኄ እንጂ መሥዋዕትን አይደለም (ማቴ. 12:7 ከሆሴ. 6:6 የተጠቀሰ)። ፈሪሳውያን ግን በሕጉ ላይ የተለየ አመለካከት ነበራቸው (ማቴ. 23:23)።

በምክራብ ውስጥ (ቁጥር 6-11)። ፈሪሳውያን ጌታችን በሰንበት ዕለት በምክራብ የመገኘት ልማድ እንደነበረው ስለሚያውቁ፤ እርሱን ለመመልከትና በእርሱ ላይ ተጨማሪ መረጃ ለመሰብሰብ እዚያ ተገኝተው ነበር። ሽባውም ሰውዬ ደግሞ እዚያ እንደሚገኝ አውቀው ይሆን? እዚያ እንዲገኝ ያደረጉት እነርሱ ይሆኑ? ስለዚህ ጉዳይ የምናውቀው ነገር የለም፤ ኢየሱስ ምናልባትም ስለዚህ ጉዳይ አልተጨነቀም ይሆናል። ርኅሩኅ ልቡ ለሰውዬው ጉድለት ምላሽ በመስጠቱ ፈውሰው። ኢየሱስ የሰንበት ቀን እስኪያልቅ ድረስ ለጥቂት ደቂቃዎች ሊጠብቅ ወይም በሰውር ሊያደርግ ሊችል፤ በሕዝብ ፊት ወዲያው ፈወሰው። ሰንበትን የማክበር ልማድ ለማስቀረት ይህ ሆን ተብሎ የተወሰደ እርምጃ ነበር።

ጌታችን በእርሻው መካከል ያቀረበው መከላከያ በብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ላይ የተመሠረተ ሲሆን፤ የምክራቡ መከላከያ ግን በሰንበት ሕግ ተፈጥሮ ላይ የተመሠረተ ነበር። እግዚአብሔር ይህንን ሕግ የሰጠው ሰዎችን ለመርዳት እንጂ ለመጉዳት አልነበረም። «ሰንበት ስለ ሰው ተፈጥሮአል እንጂ ሰው ስለ ሰንበት አልተፈጠረም» (ማር. 2:27)። በምክራብ ውስጥ የነበረ ሰው ሁሉ በጉ በሰንበት ቀን ገደል ቢገባበት ማውጣቱ አይቀርም ነበር፤ እንግዲህ በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠረውን ሰው ማዳን የማይፈቀደው ለምንድን ነው? (ማቴ. 12:11-12)። ጻፎችና ፈሪሳውያን የእግዚአብሔርን ስጦታ ማንም ሊሸክም የማይችለው ከባድ ጭነት አድርገው ለውጠዋል (የሐዋ. 15:10፤ ገላ. 5:1)።

ይህ ተአምር በእግዚአብሔር ቃል የማመንን ኃይል ያብራራል። ኢየሱስ ሰውዬው ሊያደርግ ያልቻለውን ያንን ተግባር እንዲፈጽም አዘዘው፤ እርሱም እንደታዘዘው አደረገ! «ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለምና!» (ሉቃ. 1:37)። የእግዚአብሔር ትእዛዛት ሁልጊዜም የእግዚአብሔር ማስቻል ያለባቸው ናቸው።

ጻፎችና ፈሪሳውያን በንዴት ተዋሉ። በዚያን ጠዋት በምክራብ ውስጥ እግዚአብሔርን ማምለካቸው ምንም ያህል አልጠቀማቸውም ነበር። እጅግ በመቆጣታቸው ምክንያት ኢየሱስን ለመግደል ከሚያሜሩ የሄሮድስ ደጋፊ አይሁዶች ጋር ተባብረዋል (ማር. 3:6)። ኢየሱስ አሳባቸውን ስለተረዳ (ቁጥር 8 እና ማቴ. 12:15) ወደ ገሊላ ባሕር ሄዶ ብዙ ሰዎችን ካገለገለ በኋላ ብቻውን ለመጸለይ ወደ ተራራ ወጣ።

ኢየሱስ ሁልጊዜም ከልብ የማይጠፋ መንፈሳዊ «የሰንበት ዕረፍት» ይሰጣል (ማቴ. 11:28-30)። ከሚያደክም የሕግ ቀንበር በተቃራኒ፤ ኢየሱስ የሚሰጠው ቀንበር «ተስማሚ» ሲሆን፤ «ሸክሙም ቀሊል» ነው። ኃጢአተኛው በአዳኙ ሲያምን ኃጢአቱ ይቅር ስለሚባልለትና ከእግዚአብሔር ጋር ስለሚታረቅ ከአምላኩ ጋር ሰላም ይኖረዋል (ሮሜ 5:1-11)። አማኙ በዕለታዊ ሕይወቱ ራሱን ለክርስቶስ ሲሰጥ፤ በልቡና በአእምሮው የእግዚአብሔር ሰላም ሞልቶበት በደስታ ይመላለሳል (ፊልጵ. 4:6-7)።

## 2. አዲስ ሕዝብ (6:12-19)።

ኢየሱስ ይከተሉት ከነበሩት ከብዙ ደቀ መዛሙርት መካከል አሥራ ሁለቱን ሐዋርያት ሊጠራ ስለተዘጋጀ ሌሊቱን ሁሉ ሲጸልይ አደረ። ደቀ መዛሙር ሠልጣኝ፤ ተማሪ ማለት ሲሆን፤ ሐዋርያ ደግሞ ከልዩ

ተልእኮ ጋር ሊላክ የተመረጠ መልእክተኛ ግለት ነው። ኢየሱስ ብዙ ደቀ መዛሙርት አሉት (10:1 ተመልከት፤ ይሁንና፤ ሐዋርያቱ በጥንቃቄ የተመረጡ አሥራ ሁለቱ ብቻ ናቸው።)

ለምን ሌሊቱን ሁሉ ጸለየ? በአንድ በኩል በእርሱ ላይ የሚነሳው ተቃውሞ እያደገ መምጣቱንና በመጨረሻም ስቅላት እንደሚያስከትል ያውቅ ነበር፤ ስለሆነም ከፊቱ ያለውን መንገድ ሲጋፈጥ ሳለ ጥንካሬ እንዲሰጠው ይጸልያል። እንዲሁም፤ የወደፊቱ፤ የቤተ ክርስቲያን ሕይወት በእነዚህ ወገኖች ላይ ስለሚያርፍ ሐዋርያቱን በሚመርጥበት ጊዜ የአብን ምሪት ፈልጎአል። ከአሥራ ሁለቱ አንዱ አሳልፎ የሚሰጠው ሲሆን፤ ኢየሱስም ይህንኑ እውነታ ያውቅ ነበር (ዮሐ. 6:64)። ጌታችን እውነተኛ ሰብአዊ ስሜቶች የነበሩት ሲሆን (ሉቃ. 22:41-44፤ ዕብ. 5:7-8)፤ ይህንን አስቸጋሪ ምርጫ ያካሄደው በጸሎት ኃይል ነበር።

የሐዋርያቱ ስሞች በማቴዎስ 10:1-4፤ በማርቆስ 3:16-19 እና ከይሁዳ በቀር በሐዋርያት ሥራ 1:13 ላይም ተዘርዝረዋል። በዝርዝሮቹ ሁሉ ጴጥሮስ በቀዳሚነት ሊጠቀስ፤ ከሐዋርያት ሥራ 1:13 በቀር ይሁዳ በመጨረሻ ላይ ተጠቅሶአል። በሐዋርያት ሥራ 1:13 የተጠቀሰው ይሁዳ የያዕቆብ ወንድም [በይበልጥም «ልጁ»] ነው፤ ይህ ሰው በማርቆስ 3:18 ታዴዎስ ተብሎ ተጠርቷል። አንድ ሰው በሁለት ወይም ከዚያ በበለጡ ስሞች መጠራቱ ያልተለመደ ነገር አይደለም።

እንድርያስ ወደ ኢየሱስ ይዞት ሲመጣ ስምዎን ጴጥሮስ (ድንጋይ) የሚለውን ስም አገኘ (ዮሐ. 1:40-42)። በርተሎሜዎስ ከናትናኤል ጋር አንድ ዓይነት ነው (ዮሐ. 1:45-49)። በቡድኑ ውስጥ የሚገኘው ሌላው ስምዎን «ቀናተኛው» የሚል የቅጽል ስም ተሰጥቶታል። ይህም ከሚከተሉት ሁለት አሳቦች አንደኛውን ሊያመለክት ይችላል። እስራኤልን ከሮም አገዛዝ ነፃ ለማውጣት ከሚታገሉና «ቀናተኞች» በመባል ከሚታወቁ አይሁዳዊ እክራሪ ብሔርተኞች አንዱ እንደሆነ ሊያመለክት ይችላል። እነዚህ ሰዎች ዓላማዎቻቸውን ከዳር ለማድረስ ሽብርንና ግድያን ጨምሮ ማንኛውንም ዘዴ ይጠቀሙ ነበር። ወይም ደግሞ ይህ ቃል «ለእግዚአብሔር የሚቀና፤ ለእግዚአብሔር ክብር የሚገደው» የሚል ትርጉም ካለው የዕብራይስጥ ቃል «ቃና» የተተረጎመ ይሆናል። (በማቴዎስ 10:4 «ቀናኖቹው [ከነዓናዊው] ስምዎን» ተብሎ ተተርጉሞአል።) ስምዎን የታወቀው እግዚአብሔርን ለማስከበር ባለው ቅንዓት ይሁን ወይም በነበረበት የአማጽያን ድርጅት

አባልነት የምናውቀው ነገር የለም። ምናልባትም ሁለቱም አማራጮች ትክክል ሊሆኑ ይችላሉ።

«አስቆርቱ» የሚለውም ቃል ከየት እንደ መነጫ አናውቅም። ምናልባትም በደቡባዊ ይሁዳ የምትገኝ «የቂርያትሐዶር ሰው» ማለት ይሆን ይሆናል (ኢያ. 15:25)። አንዳንዶች «ውሸት» የሚል ፍቺ ከሚሰጠው «ስኳር» ከተባለ የአረማይክ ቃል ጋር ያገናኙታል። ይህም ከሆነ፤ «ሐሰተኛው ይሁዳ» ተብሎ ይተረጎማል ማለት ነው። ምናልባትም መልካምድራዊው ምርመራ ትክክል ሳይሆን አይቀርም።

ይህ ምንኛ አስገራሚ ሰዎች የሚገኙበት ቡድን ነው! እነዚህ ሰዎች ጳውሎስ በአንደኛ ቆሮንቶስ 1:26-29 የጻፈውን የሚያብራሩልንና ዛሬም ማበረታቻ የሚሆኑን ናቸው። እግዚአብሔር እነዚህን ሰዎች ሊጠቀም ከቻለ፤ ዛሬስ እኛን መጠቀም ይላነው ይሆን? ከእነዚህ ሰዎች ምናልባት ሰባቱ ዓሣ አጥማጆች (ዮሐ. 21:1-3 ተመልከት)፤ አንዱ ቀራጭ፤ ሌሎች አራቱ ግን ከሙያቸው አኳያ ያልተገለጹ ናቸው። የተለያዩ ባሕርይ ያላቸው ተራ ሰዎች ሆነው ሳሉ፤ ኢየሱስ ግን ከእርሱ ጋር እንዲሆኑ፤ ከእርሱ ዘንድ እንዲማሩና እርሱን ለመወከል ወደ ዓለም ሁሉ እንዲሄዱ ጠራቸው (ማር. 3:14)።

ለምን አሥራ ሁለት ሐዋርያት? በእስራኤል አሥራ ሁለት ነገዶች ስለነበሩ፤ ኢየሱስ ለአዲሱ ሕዝብ መሠረት እየጣለ ነበር (1ኛ ጴጥ. 2:9 እና ማቴ. 21:43 ተመልከት)። ወንጌሉ «በመጀመሪያ ለአይሁዶች» ስለመጣ፤ የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች አይሁዶች ነበሩ (ሮሜ 1:16፤ ዮሐዋ. 13:46)። በኋላ ወደ ተለያዩ አገሮች በተበተኑ የአይሁድ አማኞች ምስክርነት (ዮሐዋ. 11:ከ19 ጀምሮ) እና የአሕዛብ ሐዋርያ በነበረው በጳውሎስ አገልግሎት አማካኝነት አሕዛብ ሊጨመሩ ቻሉ። በቤተ ክርስቲያን፤ በአሕዛብና በአይሁድ መካከል ልዩነት የለም፤ «ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና» (ገላ. 3:28)።

ኢየሱስ አሥራ ሁለቱን ሐዋርያት ከጠራ በኋላ ይህንን ታላቅ ስብከት ከማቅረቡ በፊት፤ አያሌ የታመሙትን ለመፈወስ ጊዜ መውሰዱ አስፈላጊ ነገር ነው። ይህ ኃይሉንና ርኅራኄውን የሚያሳይ ተግባር ነው። በተጨማሪም፤ በዚህ ጊዜ የተሾሙት ረዳቶቹ ሥራቸው ፍቅሩንና ኃይሉን ለሌሎች ማካፈል እንደሆነ እንዲያስተውሉ ይረዳቸዋል። በኢየሱስ ዘመን በዓለም 300 ሚሊዮን ሕዝብ እንደነበረ ሲገመት፤ ዛሬ ግን ከአምስት ቢሊዮን የሚልቅ ሕዝብ በምድራችን ላይ ይኖራል፤ ከእነዚህም ከአምስት እጅ አራቱ የሚኖረው በማደግ ላይ

በሚገኙ አገሮች ነው። ይህ ለቤተ ክርስቲያን ምንኛ ክፍ ያለ ዕድል ነው!

### 3. አዲስ በረከት (6:20-49)።

ምንም እንኳ አንዳንድ ጥሩ ወንጌላውያን የሥነ-መለኮት ምሁራን እነዚህ ሁለት የተለያዩ ክስተቶች እንደሆኑ ቢያምኑና ሉቃስም የአሕዛብ አንባቢዎቹን ትኩረት የማይስቡትን ክፍሎች ገለል ቢያደርግም፤ ይህ ምናልባትም በአጭሩ የተዘጋጀው «የተራራው ስብከት» ክፍል ሳይሆን አይቀርም። ሁለቱም አንድ ዓይነት ክስተት የሚያመለክቱ ከሆኑ፤ ማቴዎስ በተራራ ላይ እንደተፈጸመ ሲናገር (ማቴ. 5:1)፤ የሉቃስ «በተካከለ ስፍራ» (ቁጥር 17) እንደሆነ መግለጽ ችግር አይፈጥርም። ዶክተር ዲ. ኤ. ከርሰን «የተካከለ ስፍራ» [ሜዳ] ተብሎ የተተረጎመው የግሪክ ቃል «በተራራማ ስፍራ የሚገኝ ኮረብታ» የሚል ፍች ሊሰጥ እንደሚችል አመልክተዋል (Exegetical Fallacies, Baker, p. 43)።

ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ወደ ተራራማ አገር ሄደ። ሌሊቱን በጸሎት ካሳለፈ በኋላ፤ ወደ ሜዳማ ስፍራ ወረደ፤ በዚህም አሥራ ሁለቱን ከሾመና የታመሙትን ከፈወሰ በኋላ፤ ይህንኑ ስብከት አቀረበ። ይህም «የበረከት» ሕይወት ምን እንደሆነ የገለጸበት መንገድ ነበር።

ለአብዛኛው የአይሁድ ሕዝብ «በረከት» የሚለው ቃል የረዥምን ዕድሜ፤ የሀብትን፤ የበርካታ ጤናማ ቤተሰብን፤ የእህልና የከብት መትረፍረፍንና የጠላት መሸነፍን ተምሳሌት ያንጸባርቅ ነበር። እግዚአብሔር ያስተማራቸውና ያሠለጠናቸው በዚህ መንገድ በመሆኑ፤ ከእስራኤል ሕዝብ ጋር ያደረገው ቃል ኪዳን እንዲህ ዓይነት ቁሳዊና ሥጋዊ በረከቶችን ያጠቃልል ነበር (ዘጸግ. 28፤ ኢዮብ 1:1-12፤ ምሳ. 3:1-10)። በእምነት «ሕፃናት» ነበሩና በሽልማቶችና በቅጣቶች ዘይቤ ማስተማር ያስፈልግ ነበር። ኢየሱስ በመምጣቱ ግን የእስራኤል የልጅነት ጊዜ አከተመና ሕዝቡ የእግዚአብሔርን መንገዶች በብስለት መረዳት አስፈለገው (ገላ. 4:1-6)።

ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱና ለሕዝቡ እየሰበከ ነበር (ቁጥር 27፤ 47)፤ ይህም አሥራ ሁለቱም እንኳ እርሱን በተላካ ሁኔታ ከማገልገላቸው በፊት ብዙ ነገሮችን ማጽዳት ስለነበረባቸው ነው። ከዚህ በተጨማሪ፤ ኢየሱስን ለመከተል ያላቸውን ነገር ሁሉ ስለጣሉ (5:11፤ 28)፤ «እንኪያስ ምን እናገኝ ይሆን?» እያሉ ይጠይቁ እንደ ነበር

አይጠረጠርም (ማቴ. 19:27)። በዚህ ስብከት ጌታ እውነተኛ በረከት ያለበት ሕይወት የሚመጣው «ከማግኘት» ወይም «ከማድረግ» ሳይሆን፤ ዳሩ ግን «ከመሆን» እንደሆነ ገልጾአል። አጽንኦት የተሰጠው እግዚአብሔርን በመምሰል ባሕርይ ላይ ነው።

ይህ ስብከት «ወንጌል» ስላልሆነ፤ ማንም ሰው «የተራራውን ስብከት በመከተል» ወደ መንግሥተ ሰማይ አይገባም። የዘላለም ሕይወት የሌላቸው ኃጢአተኞች ሕያውን አምላክ ሊታዘዙ አይችሉም፤ መጀመሪያ ዳግም ተወልደው የእግዚአብሔርን ሕይወት ማግኘት የግድ ይኖርባቸዋል (ዮሐ. 3:1-7፤ 36)።

በተጨማሪም፤ ይህ ስብከት እግዚአብሔር አንድ ቀን በምድር ላይ ለሚመሠርተው መንግሥት «ሕገ መንግሥት» አይደለም (ሉቃ. 22:30፤ ማቴ. 20:21)። የተራራው ስብከት ከዛሬው ሕይወት ጋር የሚዛመድና በዚህ ዓለም አማኞች እንደመሆናችን ሊኖረን የሚገባውን መንፈሳዊ ባሕርይ የሚገልጽ ነው። በመሠረቱ ጌታችን መራብን፤ ማልቀስን፤ መሰደድንና የሐሰት አስተማሪዎችን ጨምሮ፤ ከከበረው መንግሥት ጋር በፍጹም የማይገናኘውን የሕይወት ሁኔታ ይገልጻል።

ኢየሱስ ያተኮረው በአመለካከታችን ላይ ነበር፤ ይህም በሁኔታዎች (ቁጥር 20:26)፤ በሰዎች (ቁጥር 27-28)፤ በራሳችን (ቁጥር 39-45) እና በእግዚአብሔር ላይ (ቁጥር 46-49) የሚኖረንን አመለካከት ይጠቁማል። ለእውነተኛ ደስታ የሚያስፈልጉትን አራት ነገሮች በአጽንኦት ገልጾአል፤ እነዚህም በእግዚአብሔር ላይ መታመን፤ ሌሎችን መውደድ፤ ለራሳችን ታማኞች መሆንና እግዚአብሔርን መታዘዝ ናቸው።

ሁኔታዎች (ቁጥር 20-26)። በዚያን ዘመን ለነበሩ ሰዎች ሕይወት አቀበት ስትሆን፤ ሁኔታቸው እንደሚሻሻል የሚጠቁም ብዙም ተስፋ አልነበራቸውም። እንደ ዛሬዎቹ ሁሉ፤ በዚያን ጊዜም ብዙዎቹ ሰዎች ደስታ የሚገኘው ብዙ ሀብት በማካበት፤ ወይም ከፍተኛ የሥልጣን ስፍራ በመያዝ፤ ወይም ገንዘብ ሊገዛ በሚችለው ምችትና ታዋቂነት በመንደላቀቅ እንደሆነ ያስቡ ነበር። ኢየሱስ ደስታን በተቃራኒ መንገድ ሲገልጽ ምን ያህል እንደ ተገረመ አስብ። እጅግ የሚያስፈልጋቸው ነገር ቢኖር የሁኔታዎች ለውጥ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸው ግንኙነትና በሕይወት ላይ ያላቸው አመለካከት መለወጥ እንደሆነ ተገነዘቡ።

ኢየሱስ ጉስቁልና፤ ረሃብ፤ ስደትና ለቅሶ በራሳቸው በረከቶች እንደሆኑ እያስተማረ አልነበረም፤ ይኼ እውነት ቢሆን ኖሮ፤ የሰዎቹን

ሥቃይ ለመቀነስ የወሰደውን እርምጃ ሁሉ አይወስድም ነበር። ይልቁንም፤ ኢየሱስ የገለጸው የክርስትናን ሕይወት በረከቶች ለማግኘት ከፈለገን ልንይዛቸው የሚገቡንን ውስጣዊ አመለካከቶች ነው። ሌሎችን በቁሳዊ ሀብት ለመርዳት የምንችለውን ሁሉ ማድረግ አለብን (1ኛ ዮሐ. 3:16-18፤ ያዕ. 2:15-17)፤ ይህም ሆኖ፤ ከእግዚአብሔር ጋር የሚኖረውን ግላዊ ግንኙነት ምንም ያህል «ሀብት» ሊተካው እንደማይችል ልንረዳ ይገባል።

የማቴዎስ ዘገባ ይህንን ግልጽ ያደርጋል፤ «በመንፈስ ድሆች የሆኑ ብፁዓን ናቸው...ጽድቅን የሚራቡና የሚጠሙ ብፁዓን ናቸው» (ማቴ 5:3፤6)። ኢየሱስ የቁሳዊ ጉስቁልናን አስፈላጊነት እያገገሰ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን ከውስጥ ያለውን መንፈሳዊ ድህነት የሚናዘዘውን የልብን መለበር እያወጀ ነበር (ሉቃ. 18:9-14፤ ፊልጵ. 3:4-14)። ጌታ ሊያድን የሚችለው ትሑቱን ሰው ብቻ ነው (ኢሳ. 57:15፤66:2፤ 1ኛ ጴጥ. 5:6)። «በፅዕናዎች»ን ከኢሳይያስ 61:1-3 እና ሉቃስ 4:18 ጋር ብታመሳክር፤ ጌታችን አጽንኦት የሰጠው በልብ ላይ እንጂ በውጫዊ ሁኔታዎች ላይ እንዳልሆነ ትገነዘባለህ። ማርያም በምስጋና መዝሙርዋ ይህንኑ ተመሳሳይ መረዳት ገልጻለች (ሉቃ. 1:46-55)።

ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱም በቁጥር 22 ላይ የተገለጸውን ስደት ይቀበሉ ነበር፤ ሰዎች ሲያጠቁን እንዴት ልንደሰት እንችላለን? ለስሙ መከራ መቀበል መታደል መሆኑን በማስታወስ ነው (ፊልጵ. 3:10)። እርሱን ባስተናገዱበት መንገድ ሲያስተናግዱን፤ የእርሱን ሕይወት መኖር እንደ ጀመርን እናውቃለን፤ ይህም ደግሞ ከብር ነው። የዘመናት ሁሉ ቅዱሳን በዚሁ መንገድ ስለተስተናገዱም በመልካም ማኅበር እንኖራለን ማለት ነው። በተጨማሪም፤ ጌታ ለእርሱ ታማኞች ለነበሩት ሁሉ ልዩ ሽልማት እንደሚሰጥ ቃል ይገባል፤ ስለሆነም፤ ከሁሉም የሚልቀው ገና የሚመጣው ነው!

አራቱም «ዋይታዎች» ተመሳሳይ እውነት ይናገራሉ፤ ይኸውም ከሕይወት የምትፈልገውን ከወሰድህ በኋላ እንደምትከፍልበት ነው። ቅጽበታዊ ሀብት፤ ምሾት፤ ደስታና ታዋቂነት ከፈለግህ ልታገኘው ትችላለህ፤ ይሁንና፤ የሚከፈል ዋጋ አለ፤ የምታገኘው እንግዲህ ይህንኑ ነው። ኢየሱስ እነዚህን ነገሮች ስሕተት እንደሆኑ አልተናገረም። የተናገረው ነገር ቢኖር በእነዚህ ነገሮች መርካት ራሱን የቻለ ፍርድ እንደሆነ ነው።

ኤች. ኤች. ፋርመር ሲጽፉ፤ «ለኢየሱስ ከሁሉም የሚከፋው በሕይወት የተሳሳቱ እሴቶችን ስለመያዝና እነርሱንም ስለማሳደድ

ስትል እጅግ ለከፋ ጎዘን አልፈህ መሰጠትህ አይደለም! ይልቁንም ከዚህ ዓይነቱ ዕድል መታቀብህ ነው፤ የምትፈልገውን አለማግኘትህም ሳይሆን፤ ዳሩ ግን ማግኘትህ ነው» ብለዋል (Things Not seen, Nishbet [London], p.96)። ሰዎች ከሁሉም ከላቀው ይልቅ ጥሩውን ብቻ በመያዝ በሕይወት አናሳ ጉዳዮች ሲረኩ፤ ስኬታቸው ውድቀት ብቻ ይሆናል። እንዲህ ዓይነት ሰዎች መንፈሳዊ ውድቀት የሚደርስባቸው ሲሆን፤ ይህንን ግን ልብ ብለው አያስተውሉትም።

ሕይወት የተገነባው በባሕርይ ላይ ሲሆን ባሕርይም የተገነባው በውሳኔዎች ላይ ነው። ውሳኔዎች ግን በእሴቶች ላይ የተመሠረቱ ናቸውና እነርሱን በእምነት መቀበል ያሻል። ሙሴ ሕይወት-ለዋጭ ውሳኔዎቹን ያደረገው ሌሎች ሰዎች እንደ ሞሻነት በቆጠሯቸው እሴቶች መሠረት ላይ ነበር (ዕብ. 11:24-29)፤ እግዚአብሔር ግን እምነቱን አከበረው። ክርስቲያን የሚኖረው ከዘላለማዊ እሴቶች አኳያ በመሆኑ፤ እግዚአብሔር በሚሰጠው ሁሉ ሐሴት ያደርጋል (1ኛ ጢሞ. 6:17)።

ሰዎች (ቁጥር 27-28)። ኢየሱስ ለዘላለማዊ እሴቶች የሚኖር ማንም ቢሆን በዓለም መከራ እንደሚቀበል ገልጾአል። ክርስቲያኖች «የምድር ጩካ» እና «የዓለም ብርሃን» ናቸው፤ አንዳንድ ጊዜ ጩካው ቁስልን የማቃጠል ባሕርይ ሲኖረው፤ ብርሃን ደግሞ ኃጢአትን ይገልጣል። ኃጢአተኞች እኛን በማግለል ወይም ባለመቀበል (ቁጥር 22)፤ በመሳደብ (ቁጥር 28)፤ ሥጋዊ ጉዳት በማድረስ (ቁጥር 29) እና ገንዘባችንን በመዝረፍ (ቁጥር 30) ጥላቻቸውን ያሳያሉ። ይህ ልንጠባበቀው የሚገባን ነገር ነው (ፊልጵ. 1:29፤ 2ኛ ጢሞ. 3:12)።

ጠላቶቻችንን እንዴት ልናስተናግድ ይገባል? ልንወዳቸው፤ መልካም ልናደርግላቸውና ልንጸልይላቸው ይገባል። «የሰው ቁጣ የእግዚአብሔርን ጽድቅ አይሠራምና» (ያዕ. 1:20)፤ ጥላቻ ሊያስከትል የሚችለው ነገር ቢኖር ተጨማሪ ጥላቻዎችን ነው። ይህ በራሳችን ጥንካሬ ሳይሆን በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የሚከናወን ነው (ሮሜ 5:5፤ ገላ. 5:22-23)።

እነዚህን ምክሮች እንደምንታዘዛቸው የደንቦች ዝርዝር አድርገን መመልከት የለብንም። ጥላቻን ማስወገድ የሚያሳየው ሌሎች አሉታዊ ስለሆኑ በአዎንታ፤ ሌሎች ራስ-ወዳድ ሲሆኑ ደግሞ በልግስና ሁሉንም ለእግዚአብሔር ክብር የሚገልጸውን የልብ ዝንባሌ ነው። ይህ የሕግ ኃላፊነት ሳይሆን የውስጥ ተፈጥሮ ነው። መቼ ግራውን ጉንጫችንን ለሚመታው ቀኙን እንደምናዘርለትና መቼ መብታችንን መጠቀም

እንዳለብን ለማወቅ ጥበብ ሊኖረን ይገባል (ዮሐ. 18:22-23፤ ዮሐዋ. 16:35-40)። የክርስቲና ፍቅርም እንኳ ከምርመራ ጋር ሊሠራ ይገባል (ፊልጵ. 1:9-11)።

በዚህ ስፍራ ሁለት መመሪያዎች አሉ፤ አንደኛው፡ ሰዎች ሊያደርጉልን የምንወደውን ለሌሎች ማድረግ ነው (ቁጥር 31)፤ ይህም ለራሳችን ከሁሉም የተሻለውን መንፈሳዊ ነገር እንደምንፈልግ ያሳያል፤ ሁለተኛው በሰማይ ያለውን የአባታችንን ባሕርይ በመውረስ ምሕረትን ልናደርግ ይገባል (ቁጥር 36)። ዋናው ቁም ነገር በጠላቶቻችን ፊት ፍትሕ ማግኘታችን ሳይሆን፤ በባሕርያችን ይበልጥ እግዚአብሔርን እየመሰልን መምጣታችን ነው (ቁጥር 35)። ይህ ለማንም ሰው ከሁሉም የላቀ ሽልማት ነው፤ ከብልጽግና፤ ከምግብ፤ ከሳቅ፤ ወይም ከታዋቂነት እጅግ የበለጠ ነገር ነው (ቁጥር 24-26)። እነዚህ ነገሮች አንድ ቀን ይጠፋሉ፤ ባሕርይ ግን ለዘላለሙ ይኖራል። ማቴዎስ 6:33ን ልናምንና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተግባራዊ ልናደርገው ይገባል።

ቁጥር 37 እና 38 የምንዘራውን በዚያው ልክ እንደምናጭድ ያሳስቡናል። በሌሎች ላይ ብንፈርድ በራሳችንም ላይ ይፈረድብናል። ይቅር ብንል ይቅር እንባላለን። ብንኮንን ደግሞ እንኮንናለን (ማቴ. 18:21-35 ተመልከት)። ጌታ የሚናገረው ስለ ዘላለማዊ ፍርድ ሳይሆን፤ በዚህ ሕይወት ስለሚደረግልን መስተንግዶ ነው። ለመስጠት የምንኖር ከሆነ እግዚአብሔር መቀበላችንን ይከታተላል፤ ለመቀበል ብቻ የምንኖር ከሆነ ደግሞ ማጣታችንን ይከታተላል። ይህ መመሪያ የሚሠራው በገንዘብ አሰጣጣችን ላይ ብቻ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን በአገልግሎት ራሳችንን ለሌሎች በምንሰጥበት ሁኔታ ላይ ጭምር ነው።

እኔነት (ቁጥር 39-45)። በዚህ ክፍል ስለ አገልግሎት አስፈላጊ ትምህርቶች የሚሰጡን አራት ጠንካራ ምሳሌዎች አሉ። በመጀመሪያ ደረጃ፤ ደቀ መዛሙርቱ እንደ መሆናችን ሌሎችን በመንፈሳዊ ጉዞ አቸው ለመምራት አጥርተን እንደምንመለከት ማረጋገጥ አለብን። አቅጣጫ የመለየት ብቃት ያላቸው ጥሩ ዓይነ-ሥውራን ቢኖሩም፤ አንዳቸውንም ለአውሮፕላን ነጂነት ወይም ለበረሃ መሪነት መቅጠሩ ከግምት የሚገባ ጉዳይ አይደለም። ኢየሱስ በዚህ ምሳሌ በቀዳሚነት ያመለከት የነበረው ሕዝቡን ወደ ጥፋት የሚመሩትን ፈሪሳውያን ነበር (ማቴ. 15:14፤ 23:16)። ራሳችንን እንደ ማለፊያ መሪዎች ብንመለከትና ዐይነ-ሥውርነታችንን ግን ባንገነዘብ፤ ሰዎችን ወደ ገደል ከመምራት የተሻለ ተግባር ልናከናውን አንችልም (ሮሜ. 2:17-22 ተመልከት)።

ቁጥር 40 ሰዎችን የራሳችን ወዳለሆነው ስፍራ ልንመራ እንደማንችልና መምህራችንንም ሙሉ ለሙሉ መስለን ልንገኝ እንደማንችል ያስታውሰናል። እንዲያውም፤ እርሱን ለመምሰል በጣርን መጠን ምን ያህል ከእርሱ እንደራቅን እንገነዘባለን። ይህም በትዕቢት ላይ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ ነው፤ የትዕቢትን ያህል የሰውን ዓይን የሚያውር የለምና።

ኢየሱስ የዓይንን ምሳሌ በመቀጠል ወንድማችን በተሻለ ሁኔታ እንዲመለከት ለመርዳት እኛ ራሳችን አጥርተን ማየት እንዳለብን አስተምርክል። እኛ የምናደርገውን ነገር ልናይ እስከቻልን ድረስ ከወንድማችን ዓይን ጉድፍ ማውጣቱ ስሕተት አይደለም። ኢየሱስ በዐይኑ ምሶሶ (ጉድፍ) እያለ ሌላውን ተመሳሳይ በሽተኛ ለማከም ስለሚጥር ሐኪም በተናገረው ምሳሌ ሕዝቡ ድምፁን ከፍ አድርጎ ሳይስቅ አይቀርም።

በዚህ ምሳሌ ላይ ትኩረት የተሰጠው ለራሳችን ታማኝ መሆን እንዳለብንና ግብዝነትን ማስወገድ እንደሚያሻን ነው። የተሳሳተውን ወንድም የምንረዳ መስለን የራሳችንን ኃጢአቶች ለመሸፈን መሞከሩ ቀላል ነው። ብዙ ጊዜም ሌሎችን የሚነቅፉ ሰዎች በሕይወታቸው ውስጥ የከፋ በደል ያለባቸው ናቸው።

በዛፍ ምሳሌ፤ ፍሬ ሁልጊዜም ለባሕርዩ ተመሳሳይ እንደሆነ ያስታውሰናል። የሎሚ ተክል ሎሚን እንጂ ብርቱካንን አያፈራም፤ እንደዚሁም መልካም ሰው መልካምን ያደርጋል እንጂ ከፋትን አይሠራም። አማኞች ኃጢአት መሥራታቸው አይታበልም፤ ይህም ሆኖ፤ የቃላቸውና የሥራቸው ምስክርነት ለእግዚአብሔር ክብር መልካም ነው። በአገልግሎት ደረጃ ታማኝ የእግዚአብሔር ባሪያዎች በተራቸው ለእግዚአብሔር እውነተኞች በሆኑት ሰዎች ውስጥ መሰሎቻቸውን ያረባሉ (2ኛ ጢሞ. 2:2)።

የመጨረሻው ምሳሌ የሆነው መዝገብ ከአፍ የሚወጣው ቃል በልብ ውስጥ በተከማቸው ላይ እንደሚወሰን ያስተምረናል። የሰው ልብ እንደ መዝገብ ሊሆን፤ የምንናገረው ነገር ከውስጥ ያለውን ይገልጻል። አንድ ሰው ከተሳደበ በኋላ «በእውነቱ ይህ በውስጤ አልነበረም» በማለት ይቅርታ ሲጠይቅ ጓደኛው «ነገሩ በውስጥህ ነበረ አለበለዚያማ ከውስጥ ሊወጣም ባልቻለ ነበር» ሲል መልሶለታል።

ለራሳችን ታማኞች ልንሆንና በሕይወታችን ውስጥ የሚገኙትን ጉድፎች ልንቀበል ይገባል፤ እነዚህም እይታችንን የሚያደናቅፉ መሰናክሎችና ሊታረሙ የሚገባቸው የውስጣችን ክፍሎች ናቸው።

ከዚያ በኋላ ሌሎችን ወደ ጥፋት ለመምራት ሳይሆን ለማገልገል ጌታ ይጠቀምብናል።

**እግዚአብሔር** (ቁጥር 46-49)። በዚህ ስፍራ ጌታችን አጽንኦት የሰጠው በመታዘዝ ላይ ነው። ቃሉን መስማትና «ጌታ» ብሎ መጣራቱ ብቻ አይበቃም። እናደርገው ዘንድ የሚያዘንንም ሁሉ መፈጸም አለብን። ሁላችንም አናጺዎች ስለሆንን በጥበብ ለማነጽ መጠንቀቅ አለብን። «በዓለት ላይ ቤት መሥራት» ማለት እግዚአብሔር በቃሉ የሚያዘንን መፈጸም ማለት ነው። «በአሸዋ ላይ ቤት መሥራት» ማለት ደግሞ ስለክርስቶስ ብዙ እያወሩ ፈቃዱን አለመፈጸም ነው። ጠንካራ ቤት በመሥራት ላይ ያለን ሊመስለን ቢችልም፣ መሠረት ከሌለው ዘለቄታ አይኖረውም። በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው ጎርፍ የመጨረሻው ፍርድ ሳይሆን፣ ክርስቲያን ነኝ በሚል ሁሉ ላይ የሚደርሱ የሕይወት ውስጥ ፈተናዎች ናቸው። ጌታን አውቃለሁ የሚሉ ሁሉ እውነተኛ ደኅንነት ላያገኙ ይችላሉ። በቤተ ክርስቲያንና በሌሎችም ሃይማኖታዊ ድርጅቶች ውስጥ ከፍተኛ ሚና ሊኖራቸው ቢችልም፣ በእምነት ካልዳኑ ለሕይወታቸው መሠረት የላቸውም። ችግሮች በሚመጡበት ጊዜ እግዚአብሔርን እንደማስከበር ጥለውት ይሄዳሉ፤ በዚህም የምስክርነታቸው ቤት ይደረመሳል።

በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ አጋዥነት ካልሆነ በቀር (1ኛ ቆሮ. 12:3፤ ሮሜ 8:16)፣ ማንም ሰው ኢየሱስ ክርስቶስን «ጌታ» ብሎ ሊጠራው አይችልም። ክርስቶስ በልባችን ውስጥ ካለ አፋችን ለሌሎች ስለ እርሱ ሊመሰክር ይገባል (ሮሜ 10:9-10)። ሥር ሰድደን በእርሱ ከታነጽን (ቂላ. 2:7)፣ ፍሬዎቻችን መልካም ይሆኑና ቤታችን የጎርፍን ማዕበል ይቋቋመዋል። ስሕተቶችና ውድቀቶች ሊኖሩብን ቢችሉም፣ የማያቋርጠው የሕይወት ምስክርነታችን ወደ ክርስቶስ በማመልከት ያስከብረዋል።

ኢየሱስ ያኔ ለሕዝቡ የሰጠውና ዛሬም ለእኛ የሚሰጠን «አዲሱ በረከት» ይህ ነው። እርሱ ብቻ ሊሰጥ የሚችለውን «ለማያዊ ደስታ» እና እውነተኛ በረከት ልናገኝ እንችላለን። ለዚህ ሁሉ መሠረቱ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ የሚጣል ግላዊና የሚያድን እምነት ነው፤ ጾክተር ኤች. ኤ. አይሪንሳይድ አንድ ጊዜ «መጀመሪያ ሕይወትን ሳንቀበል በዚያው ሕይወት ልንኖር አንችልም» ብለው ነበር።

## ተግባራዊ ርኅራኄ

ሉቃስ 7

ርኅራኄ «የአንተ ሥቃይ በእኔ ልብ ውስጥ» የሚል ፍች ተሰጥቶታል።  
 ጌታችንም ከሰፍራ ስፍራ እየተዘዋወረ ሲያገለግል ምን ያህል ሥቃይ  
 ተሰምቶት ይሆን? በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ብቻ ኢየሱስ የሚችን ባሪያ፣  
 የኅዘንተኛን መበለት፣ ግራ የተጋባን ነቢይና ንስሐ የሚገባን  
 ኃጢአተኛ ችግሮች ሲጋፈጥ እንመለከታለን፤ ሁሉንም ደግሞ ሲረዳ  
 እናያለን። «ችግር አስወጋጅ ኮሚቴ» ቢሰየምና ከእነዚህ ሰዎች  
 የትኛው ከችግሩ ሊገላገል እንደሚገባ እንዲወስን ቢጠየቅ ማንን  
 ይመርጥ ይሆን ብለን እናስባለን።

ርኅራኄ ማገልገልን እንጂ መለካትን ስለማያውቅ፣ ኢየሱስ  
 ሁሉንም ረድቶአቸዋል። የከላይርቮ በርናርድ፣ «ፍትሕ የጉዳዩን  
 ጠንካራ ነጥቦች ሲፈልግ፣ ርኅራኄ ግን ጉድለትን ብቻ ይመለከታል»  
 ብለዋል። ጸድቃንን ሳይሆን ኃጢአተኞችን ለንስሐ ሊጠራ የመጣውን  
 ታላቅ ሐኪም ያንቀሳቀሰው ርኅራኄ እንጂ ፍትሕ አልነበረም (5:32)።  
 እስኪ እነዚህን ጉዳት የደረሰባቸውን ሰዎች በመመልከት ጌታችን  
 ለጉድለቶቻቸው የሰጠውን ምላሽ እናጤን።

### 1. ባሪያው - ለእምነት የሰጠው ምላሽ (7:1-10)።

በወንጌላትና በሐዋርያት ሥራ የሮም የመቶ አለቆች የጠራ ባሕርይ  
 እንዳላቸው ሆነው ሲቀርቡ፣ ይኼኛው ሰውዬ ደግሞ ታላቅ ምሳሌ  
 ነው። የአይሁድ ሽማግሌዎች ለሮማውያን ባጠቃላይና በተለይ ደግሞ  
 ለሮም ወታደሮች ፍቅር የሌላቸው ሲሆን፣ ይህንን ባለሥልጣን ወደ  
 ኢየሱስ ማመልከታቸው አስገራሚ ነገር ነው። በቅፍርናሆም  
 የሚኖሩትን አይሁዶች ይወድ የነበረና ምክራብም የሠራላቸው ነው።  
 ባሪያውን ይወድ ስለነበር እንዲሞት አልፈለገም። ይህ ሰው የሌሎችን  
 ሥቃይ ቸል የሚል አልነበረም። በሽባነት እየተሠቃየ ለሚሞት ዝቅተኛ  
 ስፍራ ላለው ልጅ እንኳ የሚጨነቅ ልብ ነበረው (ማቴ. 8:6)።

የማቴዎስ እምቅ ዘገባ (8:5-13) የሉቃስን ሙሉ ታሪክ  
 አያፋልስም። የመቶ አለቃው ወዳጆች እርሱን ወክለው ወደ ኢየሱስ  
 ከቀረቡ በኋላ ኢየሱስን ወክለው ወደ እርሱ ተመለሱ። ዜና አሰራጩ  
 ፕሬዚዳንቱ ወይም ጠቅላይ ሚኒስትሩ ለሸንጎው ወይም ለፓርላማው  
 አንድ ነገር እንደተናገረ ሲዘግብ፣ ይህ ማለት መልእክቱ የግድ በአካል

ተሰጥቶአቸዋል ማለት አይደለም። ምናልባትም መልእክቱ የተላለፈው ከመንግሥት ተወካዮች በአንዱ አማካኝነት ሊሆን ይችላል፤ ይህም ሆኖ መልእክቱ በአካል ከፕሬዚዳንቱ ወይም ከጠቅላይ ሚኒስትሩ አንደተላለፈ ሆኖ ይቆጠራል።

የዚህ ሰውዬ ታላቅ ፍቅር ብቻ ሳይሆን ትሕትናውም የሚያስደንቅ ነው። አንድ የሮም ባለሥልጣን አንድን ድህ የአይሁድ የሃይማኖት መምህር ከቤቴ ጣራ በታች ልትገባ አይገባኝም ሲል ይታያችሁ! ሮማውያን በተለይም በአይሁዳውያን ተገዢዎቻቸው ፊት ትሕትናን በመግለጽ የታወቁ አልነበሩም።

ይህም ሆኖ፣ ኢየሱስን እጅግ ያስደነቀው የሰውዬው እምነት ነበር። በወንጌል ውስጥ ሁለት ጊዜ ኢየሱስ እንደተደነቀ ተጠቅሶአል። እዚህ በቅፍርናሆም በአሕዛቡ እምነት ሲደነቅ፣ በናዝሬት ደግሞ በአይሁዶች አለማመን ተደንቆአል (ማር. 6:6)። ሌላዋ በ«ታላቅ እምነቷ» ኢየሱስ ያደነቃት ሴት ልጇን ከአጋንንት ነፃ ያወጣለት አሕዛብ ነች (ማቴ. 15:28)። በእነዚህ በሁለቱም አጋጣሚዎች ኢየሱስ ከርቀት ሆኖ እንደፈወሰ ማጤኑ ተገቢ ነው [ኤፌ. 2:11-13 እና መዝ. (107):20]።

የመቶ አለቃው እምነት ያለጥርጥር አስደናቂ ነው። ይህ ሰው ሥረ-መሠረቱ አረማዊ የሆነ አሕዛብ ነበር። በራስ ብቃት እንዲመካ ሆኖ የሠለጠነ ሮማዊ ወታደር ሲሆን፣ ኢየሱስ ሲሰብክ ሰምቶ ያውቅ እንደሆነ እንኳ የምናውቀው ነገር የለም። ምናልባትም ከዚህ ቀደም ኢየሱስ ልጁን በርቀት ከፈወሰው ከአንድ ሹም ስለ ኢየሱስ የመፈወስ ኃይል ሰምቶ ይሆናል (ዮሐ. 4:46-54)። በተጨማሪም፣ ሮማውያን በአይሁዶች ሕይወት ውስጥ የሚከሰቱትን ጉዳዮች በቅርብ ስለሚከታተሉ፣ ምናልባትም ወታደሮች ኢየሱስ ስላደረጋቸው ተአምራት ዘገባዎችን አምጥተውለት ይሆናል።

በቁጥር 8 «ደግሞ» የሚለው ቃል አስፈላጊ ነው። ባለሥልጣኑ እርሱ ወታደሮችን በሚያዝበትና ኢየሱስ በሽታዎችን በሚያዝበት ሁኔታ ውስጥ ተመሳሳይ ነገሮች አየ። የመቶ አለቃውም ሆነ ኢየሱስ በባለ ሥልጣን ተልከው ነበር፤ ይህም በመሆኑ ሥልጣናቸውን ከተግባር ላይ የማዋል መብት ነበራቸው። ሊያደርጉ የሚገባቸው ነገር ቢኖር ቃል በመናገር ነገሮችን ማከናወን ነበር። ይህ ሰው ያሳየው ምንኛ የከበረ እምነት ነው። የኢየሱስ መደነቅ የሚያስገርም አይደለም።

በጣም አነስተኛ መንፈሳዊ ትምህርት የነበረው ይህ ሮማዊ በእግዚአብሔር ቃል ላይ ይህን ያህል የጐላ እምነት ካለው የእኛስ

እምነት ምንኛ የበለጠ ሊሆን ይገባል? ልናጠናና ልናነብ የምንችለው ሙሉ መጽሐፍ ቅዱስና የሚያበረታታን የ2, 000 ዓመታት የቤተ ክርስቲያን ታሪክ እያሉልን፤ ገና እምነት የሌለን (ማር. 4:40) ወይም ትንሽ እምነት ብቻ ያለን (ማቴ. 14:31) ሆነን እንገኛለን። ስለሆነም፡ «ጌታ ሆይ፤ እምነት ጨምርልን!» ብለን ልንጸልይ ይገባል።

2. መበለቲቱ- ኢየሱስ ለጭንቀት የሰጠው ምላሽ (7:11-17)።

ናይን ከቅፍርናሆም አርባ ኪሎ ሜትር ያህል ማለትም የአንድ ቀን መንገድ ስትሆን፤ ኢየሱስ ባይጠራም እንኳ ወደዚያ ሄደ። አይሁዶች ሙታናቸውን የሚቀብሩት በዚያው ዕለት ስለ ነበር (ዘዳ. 21:23፤ የሐዋ. 5:5-10)፤ ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ወደ ከተማዬቱ በር የደረሱት ልጁ በሞተበት ዕለት ከሰዓት በኋላ ሳይሆን አይቀርም። በዚያን ዕለት በከተማዬቱ በር ላይ አራት አስፈላጊ ግንኙነቶች ተፈጸሙ።

በመጀመሪያ፤ ሁለት የሕዝብ ቡድኖች ተገናኙ። አስከሬኑ ወደ አፈር ሊገባ ሲል ኢየሱስ የቀብር ሥርዓቱ ላይ እንደደረሰ ስንመለከት፤ በእግዚአብሔር ፈቃድ ከመደነቅ በቀር የምንጨምረው አይኖርም። የአባቱን ፈቃድ በመታዘዝ በመለኮታዊ የጊዜ ሠሌዳ ይጠቀም ነበር (ዮሐ. 11:9፤13:1)። እጅግ በምንፈልገው ጊዜ ርኅሩኅ አዳኝ ሁልጊዜም ርዳታውን ይሰጠናል (ዕብ. 4:16)።

ኢየሱስን በሚከተለውና መበለቲቱንና የልጁን አስከሬን አጅቦ በሚጓዘው ሕዝብ መካከል ከፍተኛ ልዩነት አለ። ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ በጌታ በረከት ደስ ይሰኙ ነበር፤ ዳሩ ግን መበለቲቱና ወዳጆቿ በብቸኛ ልጁ መሞት እያለቀሱ ነበር። ኢየሱስ ወደ ከተማዬቱ ሲሄድ አልቃሾቹ ግን ወደ ቀብር እየሄዱ ነበር።

በመንፈሳዊ አነጋገር፤ እያንዳንዳችን ከእነዚህ ሁለት ቡድኖች በአንደኛው ውስጥ እንገኛለን። በክርስቶስ ካመንህ ወደ ከተማዬቱ እየሄድህ ነው (ዕብ. 11:10፤13-16፤12:22)። «በኃጢአትህ ሞት ብትኖር» በመቃብር ውስጥ በመሆንህ በእግዚአብሔር ኩኔኔ ሥር ነህ (ኤፌ. 2:1-3፤ ዮሐ. 3:36)። ስለሆነም በኢየሱስ ክርስቶስ አምነህ ከሙታን ልትነሣ ያሻሃል (ኤፌ. 2:4-10፤ ዮሐ. 5:24)።

ሁለት አንድያ ልጆች ተገናኙ፤ አንዱ በሕይወት ያለና እንዲሞት የተወሰነበት፤ ሌላው ሙት ሆኖ በሕይወት እንዲኖር የተወሰነለት። ኢየሱስን ለማመልከት እንዳገለገለው «አንድያ» የሚለው ቃል «ልዩ»

እና «ከዓይነቱ አንድ ብቻ የሆነ» ማለት ነው። ኢየሱስ «ልጅ» ነው ሲባል እንደ እኔ በመፀነስና በመወለድ ወደ ህላዌ የመጣ አይደለም። ኢየሱስ ዘላለማዊ አምላክ ስለሆነ ሁልጊዜም በሕይወት ነበር። «የእግዚአብሔር ልጅ» የሚለው ስም የክርስቶስን መለኮታዊ ባሕርይና ወልድ ከዘላለም ሁሉ ራሱን በፈቃዱ ካስገዛለት ከአብ ጋር ያለውን ዝምድና ያሳያል። ሁሉም የሥላሴ አካላት እኩል ቢሆኑም፣ በሥላሴ ውስጥ እያንዳንዱ የሚሞላው ውስን ስፍራ አለው፤ የሚፈጽመውም ተግባር አለው።

ሁለቱ ሐዘንተኞች ተገናኙ። «የሐዘን ሰው» የሆነው ኢየሱስ ከመበለቲቱ የልብ ስብራት ጋር ራሱን ለማስተባበር አልተቸገረም። ይህች ሴት ሐዘንተኛ መሆን ብቻ ሳይሆን፣ ለመበለቶች እንክብካቤ የሚሆን ህብት ባልነበረው ማኅበረሰብ ውስጥ ብቻዋን ተጥላ ነበር። ዕጣ ፈንታዋ ምን ይሆን ይሆን? ኢየሱስ ኃጢአትና ሞት ወደዚህች ዓለም ያመጡት ሥቃይ ተሰማውና በመፍትሔነት አንድ ነገር አደረገ።

ኢየሱስ «የመጨረሻ ጠላት» ከሆነው ሞት ጋር ሲጋፈጥ፣ ሁለት ጠላቶች ተገናኙ (1ኛ ቆሮ. 15:26)። በዚህ ዓለም ውስጥ የሚፈጥረውን ሥቃይና ሐዘን ስትመለከት፣ ሞት በርግጥም ጠላት ነው፤ በዚህ ጠላት ላይ ድል ሊሰጠን የሚችለው ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው (1ኛ ቆሮ. 15:51-58፤ ዕብ. 2:14-15)። ኢየሱስ ቃል ብቻ ሲናገር ልጁ በጤንነት በሕይወት ለመኖር ተነሣ።

ልጁ ሁለት በሕይወት የመኖር መረጃዎችን ሰጥቷል፤ ተነሥቶ ከመቀመጡም በላይ ተናገረ። የተኛው በተዘጋ የሬሳ ሳጥን ውስጥ ሳይሆን፣ በግልጽ ቃሬዛ ላይ በመሆኑ ተነሥቶ ለመቀመጥ ይቀለው ነበር። ምን እንደተናገረ ባናውቅም የተናገረው ነገር አስገራሚ መሆን አለበት። ለኢየሱስ ልጁን በደስታ ለምትጥለቀለቀው እናቱ ማስረከብ ምንኛ የፍቅር ተግባር ነበር! ይኼ ሁሉ ትእይንት ጌታችን በሚመለስበት ጊዜ ስለሚሆነው ነገር የሚያስታውሰን ሲሆን፣ በዚያን ጊዜ ወደ ክብር ከሄዱት ወዳጆቻችን ጋር ዳግም አብረን እንሆናለን (1ኛ ተሰ. 4:13-18)።

የሕዝቡ ምላሽ እግዚአብሔርን ለማስከበርና ኢየሱስን አይሁዳውያን ይጠብቁት እንደ ነበረው ነቢይ ማስተናገድ ነበር (ዘጳ. 18:15፤ ዮሐ. 1:21፤ ዮሐ. 3:22-23)። ብዙም ሳይቆይ የዚህ ተአምር መፈጸም ዜና በብዙ ስፍራዎች መሰራጨት ጀመረ። ሕዝቡ ኢየሱስንና የሚከተሉትን ሰዎች ለማየት ይጓጓ ነበር (8:4፣19፣42)።

### 3. መጥምቁ ዮሐንስ- ለጥርጣሬ የሰጠው ምላሽ (7:18-35)።

ግራ መጋባት (ቁጥር 18-20)። ዮሐንስ ለተወሰኑ ወራት በእስር ቤት ቢቆይም (3:19-20)፤ የራሱ ደቀ መዛሙርት ይነግሩት ስለነበረ ኢየሱስ ይፈጽም የነበረውን ተግባር ያውቅ ነበር። የበረሃውን ሕይወት ለለመደው ለዚህ ሰው በእስር ቤት ውስጥ መታሸግ ከባድ ሳይሆንበት አይቀርም። ሥጋዊና ስሜታዊ ውጥረቶች ከባድ መሆናቸው ባይጠረጥርም፤ የረዥም ጊዜያት መጠባበቅ አላዋዛውም ነበር። የአይሁድ መሪዎች ለዮሐንስ ለማግለድ የወሰዱት እርምጃ ካለመኖሩም በላይ፤ ኢየሱስም እንኳ ምንም ያደረገለት አይመስልም። እርሱ የመጣው የታሰሩትን ነፃ ለማውጣት ከሆነ (4:18) መጥምቁ ዮሐንስ ለዚህ ጉዳይ ዕጩ ነበር።

ታላላቅ መንፈሳዊ መሪዎች የጥርጣሬና እርግጠኛ ያለመሆን ጊዜያት ማሳለፋቸው እንግዳ ነገር አይደለም። ሙሴ በአንድ ወቅት አገልግሎቱን ለማቆም ተዘጋጅቶ ነበር (ዘጉል. 11:10-15)፤ ኤልያስ (1ኛ ነገሥ. 19)፤ ኤርምያስ (20:7-9፤14-18)፤ ጳውሎስም እንኳ የጭንቀትን ምንነት ያውቅ ነበር (2ኛ ቆሮ. 1:8-9)።

በጥርጣሬና ባለማመን መካከል ያለው ልዩነት የሚከተለው ነው። ጥርጣሬ የአእምሮ ጉዳይ ነው፤ እግዚአብሔርን ምን እንደሚያደርግ ወይም ለምን እንደሚያደርግ ልንረዳ አንችልም። አለማመን የፈቃድ ጉዳይ ነው፤ የእግዚአብሔርን ቃል ለማመንና እናደርግ ዘንድ የሚያዘንን ለመፈጸም እምቢ እንላለን። አስዋልድ ቻምበርስ፡ «ጥርጣሬ ሁልጊዜም ሰውዬው እንደተሳሳተ የሚያሳይ ምልክት አይደለም፤ ምናልባትም እያሰበ እንዳለ የሚጠቁም ምልክት ሊሆን ይችላል» ብለዋል። ዮሐንስን በተመለከተ፤ ጥያቄው የመነጨው በፈቃደኛነት ከተወሰደ ያለማመን እርምጃ ሳይሆን፤ ከሥጋዊና ስሜታዊ ውጥረት ካመጣው ጥርጣሬ ነው።

እኔና አንተ ወደ ጿላ መለስ ብለን የክርስቶስን አገልግሎት በመመልከት ምን ያደርግ እንደነበረ ልንረዳ አንችላለን፤ ዮሐንስ ግን ይኼ ዕድል አልነበረውም። ዮሐንስ ፍርድን አውጆ ሳለ፤ ኢየሱስ ግን የፍቅርንና የምሕረትን ተግባራት ይፈጽም ነበር። ዮሐንስ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደ ቀረበች ተናግሮ ሳለ፤ እስከ ጊዜው ድረስ የታየ ምልክት አልነበረም። ኢየሱስን «የእግዚአብሔር በግ» ሲል ለአይሁዶች ስላስተዋወቀ (ዮሐ. 1:29)፤ ዮሐንስ ስለ ኢየሱስ መሥዋዕት አንዳንድ ነገሮች ሳይረዳ አይቀርም፤ ይሁንና፤ ይህ

መሥዋዕት ለእስራኤል ተስፋ ከተሰጠው መንግሥት ጋር የሚዛመደው እንዴት ነው? ስለ እግዚአብሔር ዕቅድና በዚያውም ውስጥ እርሱ ስላለው ስፍራ ግራ ተጋብቶ ነበር። ነቢያትም እንኳ ከእነዚህ ነገሮች ስለ አንዳንዶቹ ግራ ተጋብተው ስለነበር (1ኛ ጴጥ. 1:10-12)፤ በዮሐንስ ላይ አምርረን ልንፈርድ አይገባም።

ማረጋገጫ (ቁጥር 21-23)። ኢየሱስ ለሁለቱ ሰዎች የሥነ-መለኮት ወይም የትንቢት ትምህርት አልሰጠም። ይልቁንም፤ ብዙ ሰዎችን ካለባቸው ችግር ሲፈውስ እንዲመለከቱ ጋበዛቸው። በመሠረቱ፤ ተስፋ እንደተገባለት መሢሕ እነዚህ የእርሱ የግንኙነት ማረጋገጫዎች ነበሩ (ኢሳ. 29:18-19፤ 35:4-6፤ 42:1-7)። እርሱ ፖለቲካዊ መንግሥት ባይመሠርትም፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ግን በዚያ ስፍራ በኃይል ትሠራ ነበር።

«መሰናከል» ተብሎ የተተረጎመው የግሪክ ቃል «ይፋ የወጣ የምግባር ብልሽት» ማለት ሲሆን፤ በቀዳሚነት በወጥመድ ውስጥ የሚደረገውን የመሳቢያ ምግብ ማስቀመጫ ያመለክት ነበር። ዮሐንስ ኢየሱስ እንዳልፈጸመው ለሚያስበው ነገር ከነበረው ጭንቀት የተነሣ በወጥመድ የመያዝ አደጋ እያንገጥበበበት ነው። በጌታውና በአገልግሎቱ እየተሰናከለ ነበር። ኢየሱስ እምነት እንዲኖረው በርጋታ ነግሮታል፤ ጌታ የሚያደርገውን ያውቅ ነበርና።

ዛሬ ቤተ ክርስቲያን «ዓለምን እንዳልለወጠች» እና የማኅበረሰቡን ኢኮኖሚያዊ፤ ፖለቲካዊና ማኅበራዊ ችግሮች እንዳላቃለለች በመግለጽ ትችት የሚሰነዝሩ አያሌ ሰዎች አሉ። እነዚህ ወገኖች የዘነጉት ነገር ቢኖር እግዚአብሔር ግለሰቦችን በመለወጥ ዓለምን እንደሚለውጥ ነው። ብዙ ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ለሰብአዊ አገልግሎትና እድሳት ጥርጊያ መንገድ እንዳዘጋጀች ታሪክ ያመለክታል፤ ይሁንና፤ የቤተ ክርስቲያን ዋነኛ ተግባር ከደኅንነት ርቀው የጠፉትን ኃጢአተኞች ወደ አዳኙ ማምጣት ሲሆን፤ ሌላው ነገር ሁሉ የዚያ ውጤት ነው። ሁልጊዜም ወንጌሉን ማወጅ የቤተ ክርስቲያን ቀዳሚ ተግባር ሊሆን ይገባል።

ምስጋና (ቁጥር 24-30)። እኛ ስለ ራሳችን የምናስበው ወይም ሌሎች ስለ እኛ የሚያስቡት እግዚአብሔር ከሚያስበው ጋር ሲመዛዘን ዋና ነገር አይደለም። ኢየሱስ መልክተኞቹ ከሄዱ በኋላ ዮሐንስን ስለ አገልግሎቱ በሕዝብ ፊት አመሰገነው። በተመሳሳይ ጊዜም የዮሐንስን አገልግሎት ያልተቀበሉትን ኃጢአተኛ ልቦች አጋልጧል።

መጥምቁ የሐንስ በነፋስ እንደሚወዛወዝ ሽንብቆ (ኤፌ. 4:14ን ተመልከት) ወይም በታላላቆች ወዳጅነትና በሀብት ምቹት እየተንደላቀቀ እንደሚኖር ዝነኛ ሰው አልነበረም። ሰዎች ምንም ነገር ቢያደርጉበት፤ የሐንስ ስፍራውን አልለቀቀም ወይም አልተዳከመም። የሐንስ ነቢይ ብቻ ሳይሆን፤ ይህ አገልግሎቱ አስቀድሞ በትንቢት የተነገረለት ጭምር ነበር! (ኢሳ. 40:3 እና ሚሊ. 3:1 ተመልከት)። የብሉይ ኪዳን ነቢያት መደምደሚያ የሆነው የሐንስ እንደ እግዚአብሔር መልእክተኛ መሢሔን ለእስራኤል ሕዝብ የማስተዋወቅ ታላቅ ዕድል ነበረው።

ከሁሉም የሚያንሰው ሰው በመንግሥተ ሰማይ ከየሐንስ የሚበልጠው እንዴት ነው? ይህም በሥልጣን እንጂ በባሕርይ ወይም በአገልግሎት አይደለም። የሐንስ መንግሥቱን የሚያውጅ የንጉሥ አዋጅ ነጋሪ ነበር፤ ዛሬ አማኞች የመንግሥት ልጆችና የንጉሥ ወዳጆች ናቸው (የሐ. 15:15)። የየሐንስ አገልግሎት በሕዝቡ ታሪክም ሆነ በእግዚአብሔር የማዳን ዕቅድ ውስጥ የሽግግር ወቅት ነበር (ሉቃ. 16:16)።

ቁጥር 29-30 የኢየሱስ ቃላት እንጂ የሉቃስ ማብራሪያ አይደሉም (ማቴ. 21:32 ተመልከት)። እነዚህ ቁጥሮች አንዳንድ ሰዎች፤ «የሐንስ እንዲህ ዓይነት ቃላት ነቢያ ከሆነ ለምን ታሰረ?» በማለት ለሚሰነዝሩት ጥያቄ ምላሽ ይሰጣሉ። መልሱም፤ ከሃይማኖታዊ መሪዎች ሆን ተብሎ በሚደረግ አለማመን ምክንያት የሚል ነው። ተራ ሰዎች የየሐንስን መልእክት ተቀብለው የንስሐቸው ማረጋገጫ ይሆን ዘንድ በእርሱ ተጠምቀዋል። በዚህም «እግዚአብሔርን አጸደቁ።» ይህም እግዚአብሔር ስለ እነርሱ ከተናገረው ጋር መስማማታቸውን የሚገልጽ ነው [መዝ. (51):4]። የሃይማኖት መሪዎች ግን እግዚአብሔርን ሳይሆን ራሳቸውን በማጽደቅ (ሉቃ. 16:15)፤ የሐንስንና መልእክቱን ለመቀበል አልፈለጉም።

ኩነጌ (ቁጥር 31-35)። ኢየሱስ ያንን ትውልድ ምንም ነገር ከማያስደስታቸው ልጆች ጋር አወዳድሯል። ምናልባትም በይበልጥ የሚያመለክተው ፈሪሳውያንና ጻፎችን ይሆናል። የሐንስ ጠንካራ የፍርድ መልእክት ሲያቀርብ፤ «አጋንንት አለበት!» አሉ። ኢየሱስ ከሕዝቡ ጋር በመተባበር መልካም የደኅንነት ወንጌል ሰበከ፤ እነርሱም፤ «በላተኛና የወይን ጠጅ ጠጪ፤ የቀራጮችና የጋጢአተኞች ወዳጅ» አሉት። ምንም ነገር ስላላስደሰታቸው መቃብሩንም ሰርጉንም አልመረጡትም።

ስለ ራሳቸው እውነተኛውን ነገር ቸል ለማለት የሚፈልጉ ሰዎች ሁልጊዜም ከሰባዚው ላይ የሚተኩትን አንድ ነገር ያገኛሉ። ይህም «ራሳቸውን የሚያጸድቁበት» አንድ መንገድ ነው። የእግዚአብሔር ጥበብ ግን «በአዋቂዎችና በአስተዋዮች» ሙግቶች አትሰጋም፤ ነገር ግን በሚያምኑ ሰዎች ሕይወት ውስጥ ትታያለች። እውነተኛ ጥበብ «የሚጸድቀው» እንዲህ ነው።

#### 4. ኃጢአተኛ ሴት- ለፍቅር የሰጠው ምላሽ (7:36-50)።

ኢየሱስ የቀራጮችንና የኃጢአተኞችን ብቻ ሳይሆን የፈሪሳውያንንም ግብዣ ተቀብሏል። ቢያስተውሉም ባያስተውሉም የእግዚአብሔር ቃል ለእነርሱም ደግሞ ያስፈልጋቸው ነበር። ስምዖን ኢየሱስን ወደ ቤቱ የጋበዘው ለሌላ ሰው ላይ ሳይሆን ለእውነተኛ ነገር እንደሆነ እናምናለን። ይህም ከሆነ፣ ውይይቱ ያከተመው ካሰበው በላይ ስለ ራሱ በማወቅ ስለ ነበር ዕቅዱ ከሽፎበታል ማለት ነው።

ንስሐ የገባች ሴት (ቁጥር 36:38)። በዚያን ዘመን የውጭ ሰዎች «የተከበሩትን ሰዎች» ለማየትና ውይይታቸውን ለማድመጥ ግብዣ በሚደረግበት አካባቢ ማንኛቸው የተለመደ ነበር። ሁሉም ነገር ከፍት ስለ ነበር፣ ወደ ግብዣው አዳራሽ ሊገቡና ከእንግዳው ጋር ሊነጋገሩ እንኳ ይችሉ ነበር። ይህም ይህች ሴት እንዴት ኢየሱስ ወዳክለበት ልትገባ እንደ ቻለች ያስረዳል። በዚያን ጊዜ ሴቶች ለግብዣ የማይጠሩ ቢሆንም በሮች የተዘጉበት ሴት አልነበረም።

የአይሁድ የሃይማኖት መምህራን በይፋ ከሴቶች ጋር መነጋገሩንም ሆነ መብላቱን አልፈቀዱም። ይህችን ዓይነት ሴት በፈሪሳዊው ስምዖን ቤት ተቀባይነት አታገኝም ነበር። ኃጢአተኛ ባይዘረዘሩም የጎደፈ ስም ያላት ጋለሞታ ሳትሆን አትቀርም።

ብዙዎቹ እንደሚያደርጉት ይህንን ክስተት የቢታንያዋ ማርያም ካለችበት (ዮሐ. 12:1-8)፣ ሴቲቱን ደግሞ ከመግደላዊት ማርያም ጋር ማመሳሰሉ ተገቢ አይደለም (ሉቃ. 8:2፤ ማር. 16:9)።

ሴቲቱ ኃጢአተኛ መሆኗን በመቀበል ንስሐ መግባቷን አሳይታለች። የወንጌላትን አንድነት ብትመለከት ከዚህ ክስተት ጥቂት ቀደም ብሎ ኢየሱስ፣ «ወደ እኔ ኑ፣ እኔም አሳርፋችኋለሁ» ቢል የቸርነት ግብዣ አድርጎ ነበር (ማቴ. 11:28-30)። ምናልባትም ሴቲቱ ከኃጢአት ተመልሳ አዳኙን ያመነችው በዚያን ጊዜ ይሆናል። ዕንባዩ፣ ትሕትናዋና ውድ ስጦታዋ ሁሉ የልዩን መለወጥ ያመለክታል።

ፈራጁ እንግዳ ተቀባይ (ቁጥር 39-43)። ስምዖን ለራሱና ለእንግዶቹ ሲል በኃፍረት ተዋጠ። ሰዎች ኢየሱስ ታላቅ ነቢይ ነው ይሉ ነበር (ቁጥር 16)፤ ይሁንና፤ ኃጢአተኛ ሴት እግሮቹን ሽቶ እንድትቀባ ከፈቀደ ብዙም ትንቢታዊ ምርመራ እያሳየ አልነበረም ማለት ነው። አታላይ መሆን አለበት።

የስምዖን እውነተኛ ችግር ዕውርነት በመሆኑ፤ ራሱን፤ ሴቲቱን፤ ወይም ጌታ ኢየሱስን ሊመለከት አልቻለም ነበር፤ በቀላሉ «እርሷ ኃጢአተኛ ነች!» ለማለት ቢችልም «እኔም ኃጢአተኛ ነኝ!» ለማለት ግን ይቸግረዋል (ሉቃ. 18:9-14 ተመልከት)። ኢየሱስ የስምዖንን አሳቦች በማወቅና መሻቶቹን በመግለጽ ነቢይ መሆኑን አረጋግጦአል።

ምሳሌው በሰው ሕይወት ውስጥ ስለሚገኝ የኃጢአት ብዛት ሳይሆን፤ በልብ ውስጥ ያለውን ኃጢአት ስለማወቅ የሚናገር ነው። አንድ ሰው ኃጢአተኛ ለመሆኑ፤ ምን ያህል ኃጢአት መፈጸም አለበት? ስምዖንም ሴትዮዋም ሁለቱም ኃጢአተኞች ነበሩ። ሴቲቱ የሥጋ ኃጢአት በደለኛ ስትሆን፤ ስምዖን የመንፈስ በተለይም የትዕቢት ኃጢአት በደለኛ ነበር (2ኛ ቆሮ. 7:1 ተመልከት)። የስምዖን ኃጢአት ከእግዚአብሔር በቀር ለሰው ሁሉ የተሰወረ ሲሆን፤ የእርሷ ኃጢአት ግን ግልጽ ነበር። ስለሆነም፤ ሁለቱም ምስኪኖችና ዕዳቸውን ለእግዚአብሔር ለመክፈል የማይችሉ ነበሩ። አላወቀውም እንጂ ስምዖንም የሴቲቱን ያህል መንፈሳዊ ምስኪንነት አጥልቶበት ነበር።

ይቅርታ የእግዚአብሔር ጸጋ ስጦታ በመሆኑ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ዕዳውን ሙሉ በሙሉ ከፈለ (ኤፌ. 1:7፤ 1ኛ ጴጥ. 1:18-19)። ሴቲቱ የእግዚአብሔርን ነፃ የደኅንነት ስጦታ ተቀብላ ፍቅሯን በግልጽ አሳየች። ስምዖን ግን ያንኑ ስጦታ ባለመቀበል ኃጢአቱን እንደያዘ ቀርቷል። ዕውርነቱም ለራሱ ብቻ ሳይሆን ለሴቲቱና ለተከበረው እንግዳው ጭምር ነበር።

ይቅር ባይ አዳኝ (ቁጥር 44-50)። ሴቲቱ የማድረግን ኃጢአት ስትፈጽም፤ ስምዖን ግን ያለማድረግን ኃጢአት ፈጽሞ ነበር። ለጌታ ኢየሱስ ደግ እንግዳ ተቀባይ አልነበረም። (ለማነጻጸር የአብርሃምን ገጠመኝ ከዘፍጥረት 18:1-18 አንብብ።) ስምዖን ሊያደረግ ያልፈለጋቸውን ነገሮች ሁሉ ሴቲቱ አደረገች፤ በዚህም መልካም አደረገች!

የጌታችንን ቃላት በምናብራራበት ጊዜ ልናስወግዳቸው የሚገቡን ሁለት ስሕተቶች አሉ። በመጀመሪያ፤ ይህች ሴት የዳነችው በማንባቷና ስጦታ በመስጠቷ አይደለም። ኢየሱስ ያዳናት «እምነቷ» እንደሆነ

ግልጽ አድርጎአል (ቁጥር 50)፤ ምንም ያህል ገንዘብ ለደኅንነት ሊከፈል አይችልምና (ቲ.ቶ. 3:4-7)።

በተጨማሪም፣ ከደኅንነት ርቀው የጠፉ ኃጢአተኞች በፍቅር ማለትም እግዚአብሔር ለእነርሱ ባለው ፍቅር ወይም እነርሱ ለእግዚአብሔር ባላቸው ፍቅር እንደሚድኑ አድርገን ማሰብ የለብንም፤ እግዚአብሔር ዓለሙን ሁሉ ይወዳል (ዮሐ. 3:16)፤ ዳሩ ግን ዓለሙ ሁሉ አልዳነም። «ጸጋው በእምነት አድኖአችኋልና፤ ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም» (ኤፌ. 2:8-9)። ጸጋ ዋጋውን የሚከፍል ፍቅር ነው፤ ያም ዋጋ የእግዚአብሔር ልጅ በመስቀል ላይ መዋት ነበር።

ኢየሱስ የሴቲቱን እንባዎችም ሆነ የቅብዓት ስጦታዋን ከመቀበል ወደ ኋላ አላለም፤ ምክንያቱም ሥራዎቿ የእምነቷ መረጃዎች ነበሩ። «እምነት ያለ ሥራ የሞተ ነው (ያዕ. 2:20፤ 2:14-26 ተመልከት)። የዳነው ወደ ሥራ በሚመራ እምነት እንጂ፣ በእምነት ላይ ሥራ ተጨምሮበት አይደለም። ይህች ያልታወቀች ሴት በገላትያ 5:16 የሰፈረውን ቃል እውነትነት ታብራራለች፤ «በክርስቶስ ኢየሱስ ሆኖ፣ በፍቅር የሚሠራ እምነት እንጂ መገረዝ ቢሆን ወይም አለመገረዝ አይጠቅምምና።»

ሴቲቱ ኃጢአቷ እንደተሰረየላት እንዴት አወቀች? ኢየሱስ ነገራት። እኛስ ዛሬ ይቅር እንደተባልን እንዴት እናውቃለን? እግዚአብሔር በቃሉ ይቅር መባላችንን ይነግረናል። ለደኅንነት ዋስትና ከሚሰጡን ጥቅሶች ጥቂቶቹ የሚከተሉት ናቸው ፡- ኢሳይያስ 1:18፤ 43:25-26፤ 55:6-7፤ የሐዋርያት ሥራ 13:38-39፤ ሮሜ 4:7-8፤ ኤፌሶን 4:32፤ ዕብራውያን 8:12። የእግዚአብሔርን ጸጋ ምንነት ከተረዳህ ነፃ ለመሆንና ሙሉ ይቅርታውን ተቀብለህ ለመደሰት አትቸገርም።

ኢየሱስ፡ «ብዙ ያለው ኃጢአቷ ተሰርዮለታል» ሲል በግብዣው ላይ የነበሩት ሕግ አጥባቂ ተቺዎች ደነገጡ። ይህን በማለቱ ኢየሱስ አምላክ ነኝ እያለ ነበር (ሉቃ. 5:21 ተመልከት።) ይሁንና፣ እርሱ አምላክ ነው፤ የሞተውም እርሷ ለፈጸመቻቸው ኃጢአቶች ነበር። የይቅርታ ቃላቶቹ ቀላል ቃላት አልነበሩም፤ በመስቀል ላይ መዋትን አስከፍለውታል።

ይህች ሴት እንዴት ዳነች? ስለ ኃጢአቶቿ ንስሐ ገባችና እምነቷን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ጣለች። በትክክል ይቅርታ እንደተደረገላት እንዴት አወቀች? የቃሉ ዋስትና ነበራት። የደኅንነቷ ማረጋገጫ ምን ነበር? በመሥዋዕትነት ለክርስቶስ የተገለጸው ፍቅሯ! በሕይወቷ

ለመጀመሪያ ጊዜ ከእግዚአብሔር ጋር ሰላምን አደረገች (ቁጥር 50)። ቃሉ በቀጥታ ሲተረጎም፤ «ወደ ሰላም ሂጂ» የሚል ፍች ይኖረዋል፤ ከእግዚአብሔር ጠላትነት ክልል ወጥታ አሁን ከእግዚአብሔር ጋር ሰላምን በማድረግ ትደሰት ነበርና (ሮሜ 8:7-8፤ 5:1)።

ኢየሱስ የመቶ አለቃውን ባሪያ ማዳኑ ታላቅ ተአምር ነበር። የመበለቷን ልጅ ከሞት ማስነሣቱ ደግሞ ከዚያ የበለጠ ተአምር ነበር። ይህም ሆኖ፤ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ከሁሉም የሚበልጠው ተአምር ይህችን ሴት ከኃጢአቶቿ አድኖ አዲስ ፍጥረት ማድረጉ ነው። የደኅንነት ተአምር ከሁሉም የሚልቀውን ጉድለት ስለሚሞላ፤ ከሁሉም የሚበልጡትን (ውጤቶቹም ዘላለማዊ ዕድሜ ስላላቸው) እና ከሁሉም የከበረ ውድ ዋጋ ስለሚጠይቅ፤ ከተአምራት ሁሉ ይበልጣል።

ስምዖን ለራሱና ለሴቲቱም ዕውር ነበር። እርሱ ኃላፊ ሕይወቷን ሲመለከት ኢየሱስ ግን የወደፊት ሕይወቷን ተመለከተ። «በዚህች በሉቃስ ወንጌል ውስጥ ባለች ሴት ምስክርነት ምን ያህል የተጣሉ ኃጢአተኞች ደኅንነት አግኝተው ይሆን?» ብዬ አስባለሁ። ኢየሱስ ማንኛውንም ኃጢአተኛ በመለወጥ የእግዚአብሔር ልጅ ሊያደርግ እንደሚችል እንድናምን ማበረታቻ ነች።

ይህም ሆኖ፤ የእግዚአብሔር ይቅርታ ያለ ምርጫ የምንቀበለው አይደለም፤ ከፈለግን ጸጋውን ለመቀበል እምቢ ልንል እንችላለን። በ1830 ጆርጅ ዊልሰን የተባለ ሰው በስቅላት የሚያስቀጣ የመረጃ ሰርቆት በመፈጸሙ ታስሮ ነበር። ከጊዜ በኋላ፤ ፕሬዚዳንት አንድሪው ጃክሰን ለዊልሰን ይቅርታ አደረጉለት። እርሱ ግን ሊቀበል አልፈለገም። ባለሥልጣኖቹ በሁኔታው ተደናግረው «ዊልሰንን እንስቀለው፤ ወይስ እንልቀቀው?» ይባባሉ ጀመር።

በኋላም ዋነኛውን ዳኛ ጆን ማርሻልን አማክሩት። እርሱም «ይቅርታ የወረቀት ብጣሽ ናት፤ ዋጋዋም የሚወሰነው ይቅርታ የተሰጠው ሰው ሲቀበላት ነው። ይቅርታ የተሰጠው ሰው ካልተቀበለ ግን ይቅርታው ይቅርታ አይደለም። ስለዚህ ጆርጅ ዊልሰን መሰቀል አለበት» ብሎ መለሰላቸው።

እስካሁን ድረስ የእግዚአብሔርን ይቅርታ ካልተቀበልህ፤ አምኖ ለመዳን ጊዜው አሁን ነው።

## ስለ እምነት የተሰጡ ትምህርቶች ሉቃስ 8

በምዕራፍ 8 ውስጥ ከሚገኙ ዐበይት አሳቦች አንዱ እምነትን እንዴት ማግኘትና በዕለታዊ ሕይወት መጠቀም እንደሚቻል ነው። በመጀመሪያው ክፍል፣ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ እምነት የእግዚአብሔርን ቃል በሚያስተውል ልብ ከመቀበል እንደሚመጣ በማስተማር መሠረት ጥሎአል። በሁለተኛው ክፍል፣ ምን ያህል እንደተማሩ ለማየት ተከታታይ «መመዘኛዎችን» አቅርቦላቸዋል። ብዙዎቻችን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናትን እንወዳለን፤ ዳሩ ግን በአብዛኛው ትምህርቶችን ተከትለው የሚመጡ ፈተናዎች ቢቀሩ ደስ ይለናል። ይሁንና፣ ሕይወት በትክክል የሚያድገውና ወደ ክርስቶስ ይባልጥ የምንቀርበው በሕይወት ፈተናዎች ውስጥ ነው።

ጠማማ ትርጉም ሰጭ አሜሪካዊ አርታኢ ኤች. ኤል ሜንከን እምነትን፣ «እውነትነቱ ያልተረጋገጠ የማይቻል ነገር እንዳለ የማመን ከንዋኔ» ሲል ይፈታዋል፤ ደራሲው ማርክ ትዌይን ደግሞ ከገጸ ባሕርያቱ በአንደኛው አፍ እምነት «እንዳልሆነ የምታውቀውን ነገር ማመን» እንደሆነ ገልጾአል። እነዚህ ሰዎች የገለጹት አጥል እምነትን እንጂ እምነትን አይደለም፤ ምክንያቱም የክርስቲያን እምነት በጸና መሠረት ላይ ያረፈ ነውና።

ሁሉም ሰው የሚኖረው በአንድ ነገር ወይም በአንድ ሰው አምኖ ነው። በክርስቲያን አማኝና ባልዳነው ሰው መካከል ያለው ልዩነት አንዱ አማኝ ሌላው የማያምን መሆኑ አይደለም። ሁለቱም እምነት አላቸው። የእምነት ጥራት የሚወሰነው ባመኑበት ነገር ጥራት በመሆኑ፣ ልዩነታቸውም በሚያምኑበት ነገር ነው። ክርስቲያን አማኝ እምነትን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያደረገ ሲሆን፣ ያንንም እምነት በእግዚአብሔር ቃል ላይ ይመሠርተዋል።

### 1. ማስተማር - የእግዚአብሔርን ቃል መስማት (8:1-21)።

ጌታችን በደቀ መዛሙርቱና በከፊል ደግሞ በአንዳንድ መንፈሳዊ ሴቶች እየተረዳ ከበታ በታ የመንቀሳቀስ አገልግሎቱን በገሊላ ቀጠለ። ለአይሁድ መምህራን ከደጋግ ሰዎች ስጦታ መቀበላቸው እንግዳ ነገር ካለመሆኑም በላይ፣ እነዚህም ሴቶች ከኢየሱስ አገልግሎት ጠቃሚ ነገር አትርፈዋል። የአዲስ ኪዳን የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከወዳጆቻቸው (2ኛ ጢሞ. 1:16-18) እና ከአብያተ ክርስቲያናት (ፊልጵ. 4:15-17) ድጋፍ ይደረግላቸው የነበረ ሲሆን፣ ጳውሎስ እየሠራ ራሱን ይረዳ ነበር (2ኛ ተሰ. 3:6-10)።

በዚህ ክፍል «መስማት» የሚለው ቃል ዘጠኝ ጊዜ ተደግሞአል። ይህም ቃላትን እንዲሁ ከመስማት የላቀ ትርጉም ያለው ነው። «መስማት» ማለት በመንፈሳዊ ማስተዋልና መቀበል ማድመጥ ማለት ነው። «እምነት ከመስማት ነው መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው» (ሮሜ 10:17)። ይህንን ካስተዋልን፤ ኢየሱስ ለተከታዮቹ የሰጣቸውን ሦስት ምክሮች ልንረዳ እንችላለን።

ሰምታችሁ ቃሉን ተቀበሉት (ቁጥር 4-15)። በመጀመሪያ ደረጃ ዘሪው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲሆን፤ ዳሩ ግን ዘሪው የእግዚአብሔርን ቃል የሚያካፍለውን ማንኛውንም ሰው ይወክላል (ዮሐ. 4:35-38)። እንደ ዘር ቃሉ ሕይወትና ኃይል ስላለው (ዕብ. 4:12) እና መንፈሳዊ ፍሬ ሊሰጥ ስለሚችል (ገላ. 5:22-23)፤ ዘሩ የእግዚአብሔር ቃል ነው። ይህም ሆኖ፤ ዘሩ እስኪዘራ ድረስ ምንም ሊያደርግ አይችልም (ዮሐ. 12:24)። አንድ ሰው ቃሉን ሰምቶ ሲያስተውል፤ ዘሩ ከልቡ ውስጥ ይተክላል። ከዚያ በኋላ የሚሆነው ነገር በመሬቱ ባሕርይ ላይ ይወሰናል።

ኢየሱስ ይህንን ምሳሌ «የዘሪው ምሳሌ» (ማቴ. 13:18) ሲል ጠርቶታል፤ ይሁንና፤ «የመሬቶች ምሳሌ» ሊባልም ይችላል። መሬት ከሌለ ዘሩ ፍሬ አይኖረውም፤ ፍሬ ከሌለም መሬቱ ዋጋ የለውም ማለት ይቻላል። የሰው ልብ እንደ መሬት ነው፤ ይህም ማለት በእግባቡ ከተዘጋጀ የእግዚአብሔርን ቃል ዘር ሊቀበልና ፍሬያማ ምርት ሊሰጥ ይችላል።

ኢየሱስ አራት የተለያዩ ዓይነት ልቦችን ገልጾአል፤ ከእነዚህም ሦስቱ ፍሬ የማያፈሩ ናቸው። የደኅንነት ማረጋገጫ ፍሬ እንጂ ቃሉን እንዲሁ መስማት ወይም በክርስቶስ አምናለሁ ማለት አይደለም። ኢየሱስ ቀደም ብሎ በ«ተራራው ስብከቱ» ይህንኑ ግልጽ አድርጓል (ሉቃ. 6:43-49፤ በተጨማሪም ማቴ. 7:20 ተመልከት)።

መንገድ ዳር (ቁጥር 5:12) ቃሉን ሰምቶ ወዲያው ዲያብሎስ ዘሩን እንዲወስድበት የሚያደርገውን ሰው ይወክላል። ልብ የሚደነድነው እንዴት ነው? «መንገድ ዳር» የእርሻ መሬቶችን ከፍሎ የሚያልፍ ጎረቤት ሲሆን፤ በዚያ ላይ የሚሄዱ ሰዎች መሬቱን እየረገጡ ያጠነክሩታል። ወደ ጆሮ ወይም ዓይን የሚገባ ሁሉ በመጨረሻ ወደ ልብ ስለሚዘልቅ፤ በልብህ ውስጥ ማን እንዲራመድ እንደምትፈቅድ ተጠንቀቅ።

ዓለት (ቁጥር 6: 13) በፍጥነት ለመልእክቱ ምላሽ የሚሰጠውንና ዳሩ ግን ፍላጎቱ በመሟጠጡ ወደፊት የማይቀጥለውን ስሜታዊ

አድማጭ ያመለከታል (ዮሐ. 8:31-32 ተመልከት)። በብዙ የቅድስቲቱ አገር ክፍሎች ስለ አፈር የሸፈናቸው ዓለት ወይም ተፈርፋሪ ድንጋዮች ይገኛሉ። በእነዚህ መሬቶች ላይ ቅጠሎች ወደ ላይ ሊያድጉ ቢችሉም ሥሮች ወደ ሥር የሚንሰራቱበት ስፍራ ስለሌለ፣ ፀሐይ በቀላሉ ሥር የሌላቸውን ተክሎች ልታጠወልግ ትችላለች። ፀሐይ አማኞች ነን የሚሉትን ሰዎች እምነት ለማረጋገጥ የሚመጣውን ፈተና ትወክላለች። ሥሮች ካሉአቸው ፀሐይ ለተክሎች መልካም ነች። የስደት ፀሐይ የእውነተኛውን ክርስቲያን ሥሮች ወደ ጥልቀት ስትመራ፣ የሐሰተኛውን ክርስቲያን ከንቱነት ታጋልጣለች።

እሾሃማ መሬት (ቁጥር 7:14) ለመከሩ ዕንቅፋት የሚሆኑትን ነገሮች ባለማረም ንስሐ ከመግባት የሚታቀበውን ሰው ይገልጻል። በቂ መሬት ስላለው ሥሮች ወደ ታች ሊሄዱ ይችላሉ፤ ዳሩ ግን አትክልቱ ወደ ላይ እንዲያድግና ፍሬ እንዲያፈራ የሚያስችል በቂ ስፍራ የለውም። ተክሉ በእሾህ ታንቆ በቂ ስፍራ በማጣቱ ፍሬ ሊሰጥ አልቻለም። የዚህ ሕይወት እንክብካቤዎች፣ ምቹቶችና ባለጠግነቶች በአትክልት ውስጥ መሬቱ ፍሬያማ እንዳይሆን እንደሚያቅቡ አረሞች (እሾኾች) ናቸው። «እሾኻማ ልብ» ያለው ሰው ወደ ደኅንነት ቢቀርብም፣ «የፍጹምነት ፍሬ» ሊሰጥ አይችልም።

መልካሙ መሬት (ቁጥር 8:15) ብቻ ፍሬያማ ይሆናል። ይህም ቃሉን በመሰማት፣ በማስተዋል፣ ወደ ልቡ በማስገባትና ደኅንነትን ካገኘ በኋላ በትዕግሥት ፍሬ በማፍራት የሚያረጋግጠውን ግለሰብ ያመለክታል (1ኛ ተሰ. 2:13፤ 1ኛ ጲጥ. 1:22-25 ተመልከት)። ሁሉም ሰው እኩል ፍሬ ሊያፈራ ባይችልም (ማቴ. 13:8)፣ እውነተኛ አማኞች ሁሉ የመንፈሳዊ ሕይወታቸው መረጃ የሚሆን የተወሰነ ፍሬ ያፈራሉ። ይህ ፍሬ ሌሎችን ወደ ክርስቶስ ማምጣትን (ሮሜ 1:13)፣ ለእግዚአብሔር ሥራ ገንዘብ መስጠትን (ሮሜ. 15:25-28)፣ ሰናይ ምግባራትን (ቂላ. 1:10)፣ ክርስቲያናዊ ባሕርይን (ገላ. 5:22-23)፣ ጌታን ማመስገንን (ዕብ. 13:15) ሊያጠቃልል ይችላል።

ይህ ምሳሌ ኢየሱስ በተከተለው እጅግ ብዙ ሕዝብ እንዳልተደሰተ የሚያሳይ ነው። አብዛኞቹ ሰዎች ቃሉን ሰምተው ወደ ልባቸው እንደማያስገቡ ያውቅ ነበር። ይህንን ምሳሌ የሰጠው ደቀ መዛሙርቱን በወደፊት አገልግሎታቸው፣ ዛሬ ደግሞ እኛን ለማበረታታት ነው። በወር ወይም በዓመት ምን ያህል የማስተማር፣ የመስበክና የመመስከር አገልግሎት እንደሚካሄድ ስትገንዘብ፣ ለምን እንዲህ ያነሰ መከር ብቻ እንደሚሰበስብ ትደነቃለህ። ጥፋቱ የዘራው ወይም የዘሩ አይደለም።

ችግሩ ያለው ከመሬቱ ላይ ነው። የሰው ልብ ለእግዚአብሔር ሊገዛ፣ ንስሐ ሊገባና ቃሉን ተቀብሎ ሊድን አይፈቅድም።

ቃላቁ መጋቢና ደራሲ ኤ. ደብልዩ ቶዘር፣ «እምነት በመጀመሪያ የሚመጣው ወደሚሰማ ጆሮ እንጂ ወደሚያሳሳል አእምሮ አይደለም» ብለዋል። እምነት የእውቀት ደረጃ ወይም የትምህርት ጉዳይ ሳይሆን፣ የእግዚአብሔርን እውነት ለመቀበል ልብን በትሕትና የማዘጋጀት ጉዳይ ነው (ያዕ. 1:19-21)። ሕፃናት ሊረዱአቸው ለሚችሉ ቀላል እውነቶች ጠቢባንና አስተዋዮች ዕውራን ናቸው (ማቴ. 11:20-26)።

ቃሉን ስማና አሰማ (ቁጥር 16-18)። ደቀ መዛሙርት ኢየሱስ በምሳሌዎች በማስተማሩ ግራ ተጋብተው ማብራሪያ ጠየቁት (ቁጥር 9-10፤ ደግሞም ማቴ. 13:10-17 ተመልከት።) የኢየሱስ ምላሽ እውነትን ከሕዝቡ ለመሸሸግ እንደፈለገ የሚያመለክት ቢመስልም፣ እውነቱ ግን የዚህ ተገላቢጦሽ ነው፤ ከቁጥር 16-18 ያለው ክፍል ይህንን ግልጽ ያደርገዋል።

ምሳሌ የሚለው ቃል «አብሮ ማስኬድ» ከሚል ቃል የተተረጎመ ሲሆን ፣ እውነትን ከአንድ ከተለመደ ነገር ጋር በማጣመር አዲስ ግንዛቤ የሚያስጨብጥ ታሪክ ነው። ሕዝቡ ስለ ዘርና መሬት ያውቅ ስለነበር፣ የዘራው ምሳሌ አስደስቶአቸዋል። ግድ የሌላቸው ወይም ትዕቢተኛ የሆኑ ሰዎች የግዴለሾችን አትኩሮት የሳቡ ሲሆን፣ ለጉዳዩ ስፍራ የሰጡትንም ወገኖች አነቃቅተዋል።

ምሳሌ አድማጮች እንደ ለመጹት ማብራሪያ ሆኖ ይጀምራል። ይሁንና፣ በጥንቃቄ በምትመረምርበት ጊዜ ማብራሪያ ራስህን የምትመለከትበት መስተዋት ይሆናል፤ ብዙ ሰዎች ግን ራሳቸውን ለማየት አይፈልጉም። ይህም አንዳንድ የጌታችን አድማጮች ምሳሌዎችን ሲሰሙ ለምን እንደ ተቆጡና ሊገድሉትም እንደ ፈለጉ ያስረዳል። ዳሩ ግን ራሳችንን እንደ ጎበዳላ ጋጢአተኞች ብንመለከትና ርዳታውን ብንጠይቅ፣ የምሳሌው መስታወትነት እግዚአብሔርንና ጸጋውን የምንመለከትበት መስኮት ይሆናል። ምሳሌውን ለመረዳትና ከመልእክቱም ለመጠቀም እውነተኛ መሆንና ትሕትናን ይጠይቃል፤ ብዙዎቹ የጌታችን አድማጮች ይኼ ነገር አልነበራቸውም።

የእግዚአብሔርን ቃል ሰምቶ ማስተዋል ለሌሎች የማካፈልን ኃላፊነት ስለሚያስከትል ከባድ ነገር ነው። ዘሩን የሚቀበል ሰው ሁሉ ዘሩን ከተቀበለ በኋላ ዘሪ፣ ብርሃን-ሰጪ፣ የእግዚአብሔር እውነት አስተላላፊ ይሆናል (1ኛ ተሰ. 1:5-8 ተመልከት)። ከራሳችን ዘንድ ብናቆየው እናጣዋለን፤ ለሌሎች ስናካፍል ግን የበለጠ እናተርፋለን።

ቃሉን ስማና ታዘዝ (ቁጥር 19-21)። የጌታችን እናት ማርያምና ወንድሞቹ (ማቴ. 13:55-56፤ ዮሐዋ. 1:14) ለእርሱ በማሰብ ሊያነጋግሩት ፈልገው ነበር። ከዚህ በፊት አንዳንድ ወዳጆቹ እንዳበደ ተናግረው ነበርና (ማር. 3:21)። ምናልባትም ቤተሰቡ በዚህ አሳብ ሳይሰማማ አልቀረም። ኢየሱስ ሌላ መንፈሳዊ ትምህርት ለማስተማር ይህንን አጋጣሚ ተጠቀመ፤ ይኸውም የመንፈሳዊ ቤተሰቡ አካል መሆን ከማንኛውም ሰብአዊ ግንኙነት እንደሚበልጥና መሠረቱም የእግዚአብሔርን ቃል መታዘዝ እንደሆነ ነው። የእግዚአብሔርን ቃል «መስማት» ብቻ በቂ አይደለም፤ «ልንጠብቀው»ም ይገባል (ቁጥር 15)።

ከማስተላለፋቸው ተከታታይ የሬድዮ ትምህርቶች በአንዱ የእግዚአብሔርን ቃል ተግባራዊ በማድረግ፣ ማለትም በዕለታዊ ሕይወት በመለማመድ ላይ አተኮርሁ (ያዕ. 1:22-25)። የተለያዩ ሰባኪዎችን ትምህርቶች ስለምንሰማ፣ ማስታወሻ ስለምንወስድና መጽሐፍ ቅዱሶቻችንን ስለምናሰምር «መንፈሳውያን» እንደ ሆንን ማሰቡ ቀላል እንደ ሆነና ዳሩ ግን የምንማረውን በሕይወታችን ውስጥ ተግባራዊ እንደማናደርግ በመግለጽ አድማጮቹን አስጠነቀቅሁ። በዚህም ራሳችንን ከማታለል የላቀ ተግባር አንፈጽምም።

ከአድማጮቹ አንዱ ንግግሬ እንዳስቆጣትና ከዚያ በኋላ ግን ቃሉን «ከመስማት» በቀር ተግባራዊ ከማድረግ ጥፋት እውነታ ጋር ለመፋጠጥ እንደተገደደች ገልጻ ጻፈችልኝ። በሬድዮ ፕሮግራሞች የምትሰማቸውን ስብከቶች ቀንሳ፣ በበለጠ ጥንቃቄ ታዳምጥና የምትሰማውንም በሕይወቷ ትለማመድ ጀመር። ከዚያም፣ «ይህ በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ላይ የወሰድሁት አዲሱ እርምጃ ለውጦኛል። መጽሐፍ ቅዱስ አዲስ መጽሐፍ ሆኖልኛል፤ ሕይወቴም ተለውጦአል!» ስትል ጻፈችልኝ።

አንድ ቀን እግዚአብሔር በኃላፊነት ስለሚጠይቀን፣ ደቀ መዛሙርቱ እንደመሆናችን ምን እንደምንሰማ (ማር. 4:24) እና እንዴት እንደምንሰማ (ቁጥር 18) ልብ ልንል ይገባል። የተሳሳቱ ነገሮችን መስማት ወይም ትክክለኛ ነገሮችን በተሳሳተ ዝንባሌ መስማት ከእውነትና ከበረከት ያርቀናል። ቃሉን ለመቀበልና ለሌሎች ለማካፈል ታማኞች ከሆንን እግዚአብሔር የበለጠ ይሰጠናል፤ ዳሩ ግን ብርሃናችን እንዳያበራ የምንከለክል ከሆነ ያለንን እናጣለን። የእግዚአብሔርን ቃል መስማት ከባድና አስፈሪ ነገር ነው።

## 2. ፈተና - የእግዚአብሔርን ቃል መፈጸም (8:22-56)።

ጌታችን «የመንግሥተ ሰማይን ምሳሌዎች» መስጠት በጨረስ ጊዜ (ማቴ. 13:1-52)፤ ደቀ መዛሙርቱ ከእምነት ትምህርት ቤት የድኅረ ምረቃ መርሐ-ግብር እንዳጠናቀቁ ሳይሰማቸው አይቀርም። በዚህ ጊዜ ከጻፎችና ከሃይማኖት መምህራን እንዲሁም ከብሉይ ኪዳን ነቢያት የተሰወሩትን ምሥጢራት ተረድተው ነበር። ያልተገነዘቡት (እና እኛም የማንገነዘበው) ነገር ቢኖር እምነት ተአማኒነት ከማግኘቱ በፊት መፈተን እንዳለበት ነበር። አንድን መንፈሳዊ እውነት ማወቁ አንድ ነገር ሊሆን፤ ያንኑ እውነት በዕለታዊ የሕይወት ልምዶች ውስጥ ከተግባር ማዋሉ ፍጹም የተለየ ነገር ነው።

ሰይጣን እስካልኖርነው ድረስ ምን ያህል የመጽሐፍ ቅዱስ እውቀት ቢኖረን ግድ የለውም። ከጭንቅላት ውስጥ ብቻ ያለ እውቀት በፈቃድ ተግባራዊ እሊኪደረግ ድረስ ሙሉ ለሙሉ የቀለም ትምህርት ስለሆነ ከቶውንም ወደ ልብ አይደርስም። እግዚአብሔር ከልጆቹ የሚፈልገው ፈቃዱን ከልብ መፈጸምን ነው (ኤፌ. 6:6)። ሰይጣን እውነት አደጋ የሚያመጣው በቀለምነቱ ሳይሆን መንቀሳቀስ ሲጀምር እንደሆነ ያውቃል።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አራት የእምነት ፈተናዎችን ተጋፍጦ በድል አድራጊነት ሲወጣ ተመልከት። ዛሬም የእርሱ የሆኑት እነዚህን ተመሳሳይ ፈተናዎች በመጋፈጥ በእምነት ሊያሸንፉ ይችላሉ።

አደገኛ ሁኔታዎች (ቁጥር 22-25)። ኢየሱስ ቀኑን ሁሉ ሲያስተምር ደክሞ መርከቡ ከቅፍርናሆም ማዶ ሲሻገር አንቀላፋ። ከዚያ በፊት ግን የተስፋ ቃል ያለበትን ትእዛዝ ሰጣቸው፤ ይኸውም ወደ ማዶ እንዲሻገሩ ማዘዙ ነበር። ይህ ቃል አውሎ ነፋስ ሲነሣ ደቀ መዛሙርቱን ሊያበረታታና ሊያጠናክር ቢገባም፤ እምነታቸው ግን ገና ትንሽ ነበር (ማቴ. 8:26)።

ጐብኚ ቡድናችን ከጥባርዮስ ወደ ቅፍርናሆም እየተሻገረ ሳለ፤ አስጐብኚአችንን በገሊላ ባሕር ላይ ማዕበል አጋጥሞት ያውቅ እንደሆነ ጠየቅሁት። ዓይኖቹን አስፍቶ በአዎንታ ከመለሰልኝ በኋላ፤ «ዳግም ግን እንደማያጋጥመኝ ተስፋ አደርጋለሁ» አለኝ። ሁኔታው ነፋሳት ከባሕር ጠለል በታች በ180 ሜትር ዝቅ ብሎ ወደሚገኘው ሐይቅ ሲነፍሱ ቅጽበታዊ አውሎ ነፋስ እንዲፈጠር የሚያደርግ ነው። ከዚህ ተፈጥሮአዊ ጐድጓዳ ስፍራ ውስጥ ሞቃትና ቀዝቃዛ አየር ሲገናኙ አውሎ ነፋስ መፈጠሩ የማይቀር ነው።

ደቀ መዛሙርቱ ቢፈሩም ኢየሱስ ግን አልፈራም ነበር። አባቱ ሙሉ ለሙሉ ሁኔታዎችን እንደሚቆጣጠር በማወቅ ሰላማዊ እንቅልፋን ተሻቶ ነበር [መዝ. (89)፡8-9]። ደቀ መዛሙርቱ እጅግ ስለፈሩ ከእንቅልፋቸው ቀስቅሰው ያድናቸው ዘንድ ለመኮት። «ጌታ ሆይ» የሚለው ማዕረግ ጴጥሮስ በሉቃስ 5፡5 ከተጠቀመው ጋር አንድ ዓይነት ነው። በመሠረቱ ችግራቸው በውስጣቸው የነበረው አለማመን እንጂ በዙሪያቸው የነበረው ማዕበል አልነበረም።

«ገሠጸቸው» የሚለውን ቃል ኢየሱስ በአጋንንት ላይ ይጠቀም ነበር (ሉቃ. 4፡35፤ 41፤ 9፡42)። ሰይጣን ኢየሱስን ለማጥፋት ወይም ቢያንስ በጌርጌሴኖን በአጋንንት ወደ ተያዙት ሰዎች እንዳይደርስ ለማድረግ ይህንን አውሎ ነፋስ አስነሥቶ ሊሆን ይችላል። ኢየሱስ ግን ቃል በመናገር ብቻ ነፋሱንም ባሕሩንም ጸጥ አደረገው። ብዙውን ጊዜ ነፋሳት ከቀዘቀዙ በኋላ ማዕበሎች ለሰዓታት እንቅስቃሴአቸውን ይቀጥላሉ፤ በዚህ ጊዜ ግን ሁሉም ነገር በአንድ ጊዜ ጸጥ አለ [መዝ. (148)፡8] ።

ደቀ መዛሙርቱ ወደ ማዶ ስለመሻገር የሚገልጸውን ቃሉን ስለዘነጉ ይህንን የእምነት ፈተና ወደቁ። «እምነት ከሁኔታዎች ባሻገር ማመን ሳይሆን፤ ከስሜቶችና ከተከታታይ ውጤቶች ባሻገር መታዘዝ ነው» የሚለው አባባል እውነትነት ያለው ነው። ደቀ መዛሙርቱ ከአካባቢያቸው አደጋን፤ ከውስጣቸው ደግሞ ፍርሃትን ሲመለከቱ፤ ወደ ላይ ቀና ብለው እግዚአብሔርን ሊያዩ አልቻሉም ነበር። እምነትና ፍርሃት በአንድ ልብ ውስጥ የመኝታ ክፍል ሊጋሩ አይችሉም።

አንዲት ሴት ለዲ. ኤል. ሙዲ፤ «አንድ ግሩም የተስፋ ቃል አግኝቻለሁ» አለቻቸውና «ፍርሃት ቢይዘኝ እንኳ በአንተ እተማመናለሁ» (መዝ. 56፡3-ከ1980 ዓ.ም. እትም) የሚለውን ጥቅስ አሳየቻቸው።

ሙዲ፤ «ቆይ፤ እኔ ከዚያ የሚሻል እስጥሻለሁ» አሉዋትና «እግዚአብሔር... መድኃኒቱ ሆኖአልና በእርሱ ታምኜ አልፈራም» የሚለውን ጥቅስ ሰጡአት (ኢሳ. 12፡2)።

ሰይጣን (ቁጥር 26-39)። ኢየሱስ ጌርጌሴኖን ሲደርስ ሁለት አጋንንት ያደሩባቸው ሰዎች ተገናኙት (ማቴ. 8፡28)፤ አንደኛው ግን ፈጠን ፈጠን ይል ስለነበር ሁሉንም ነገር እርሱ ብቻ ተናገረ። የሁለቱም ሰዎች ሁኔታ አሳዛኝ ነበር። ሁለቱም በሌጣ ገላ በመቃብር ቤቶች የሚኖሩ፤ ጨካኞች፤ አደገኞች፤ ለአካባቢው ስጋት የሚፈጥሩና

በአጋንንት ጭፍራ (ሴጌዎን) ቁጥጥር ሥር የዋሉ ነበሩ። (አንድ የሮም ጭፍራ [ሴጌዎን] እስከ 6,000 ሰዎችን ሊያካትት ይችላል!) ሰይጣን ከሕዝቡ መልካም የሆነውን ነገር ሁሉ ከቀማ በኋላ ሊያጠፋቸው የሚሞክር ሌባ ነው (ዮሐ. 10:10)። ምንም ያህል ሰው-ሠራሽ ሥልጣን ወይም ክልል የዲያብሎስን ሠራተኞች ሊለውጥ አይችልም። ብቸኛው ተስፋቸው ያለው በአዳኛቸው እጅ ነው።

አጋንንት እምነት ቢኖራቸውም (ያዕ. 2:19)፤ እምነታቸው ግን የሚያድን እምነት አይደለም። ኢየሱስ ክርስቶስ በእነርሱ ላይ የማዘዝ ሥልጣን ያለው የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ ያምናሉ። ወደፊት በሚመጣው ፍርድ (ማቴ. 8:29) እና ኢየሱስ ወደ ሥቃይ ስፍራ እንደሚሰዳቸው («ጥልቁ» ቁጥር 31) ያምናሉ። ኢየሱስ ወደ ጥልቁ እንዳይሰዳቸው ስለለመኑት በጸሎትም ያምናሉ ማለት ነው። ወደ እሪያዎች እንዲሰዳቸው የጠየቁት ሲሆን፤ ኢየሱስም ልመናቸውን ተቀብሎአል።

ኢየሱስ ወደ 2,000 የሚደርሱ እሪያዎች የሚገኙበትን መንጋ የአጋንንት ጭፍራ እንዲያወድም በመፍቀድ ባለቤቶቹን ንብረት የማሳጣት መብት ነበረው? እግዚአብሔር የሁሉም ነገር ባለቤት ስለሆነ [መዝ. (50):10-11] ደስ የሚያሰኘውን ሁሉ ያደርጋል። በተጨማሪም፤ እነዚህ ሁለት ሰዎች ከእሪያዎች በብዙ ብር ይበልጣሉ (ማቴ. 12:12 ተመልከት)። ሕዝቡ አካባቢያቸውን ከእነዚህ ሁለት አደገኛ ሰዎች ነፃ በማውጣቱ ሊያመሰግኑት ይገባ ነበር፤ ዳሩ ግን ከአካባቢያቸው እንዲርቅ ለመኑት!

በእነዚህ ሁለት ሰዎች ሕይወት ውስጥ የተፈጸመው ለውጥ እንዴት የሚያስደንቅ ነው! ተአምራቱን የተመለከቱ ሰዎች ኢየሱስ ከእነርሱ ጋር በመቆየት ሌሎችን በሽተኞችና ተጐጂዎች እንዲፈውስ ይጠይቁታል ብለህ ሳትገምት አትቀርም። ነገር ግን ገንዘብ ከምሕረት ስለ በለጠባቸው አካባቢያቸውን ለቅቆ እንዲወጣ ጠየቁት።

ቀድሞ በአጋንንት ይሠቃዩ ከነበሩት አንደኛው ኢየሱስ አብሮት እንዲሄድና እንዲረዳው ይፈቅድለት ዘንድ ለመነው። ይህ አዲስ የተለወጠው ሰው ያቀረበው ጥያቄ ምንኛ የከበረ ነው! ከሌሎቹ የአካባቢው ነዋሪዎች ሁሉ የበለጠ መንፈሳዊ መረዳት ነበረው። ሰውዬው ገና ደቀ መዝሙር ለመሆን ባይበቃም፤ አሕዛብ ወዳጆቹና ዘመዶቹ ከሚገኙበት ቤቱ አንሥቶ ምስክርነቱን በመስጠት ኢየሱስን ሊያገለግል ይችላል ነበር። ኢየሱስ ከዚህ በፊት የዳኑ አይሁዶች ብዙ

እንዲናገሩ አልፈለገም ነበር፤ ዳሩ ግን አሕዛብ ኢየሱስ ያደረገላቸውን ለሌሎች ቢናገሩ ችግር አልነበረውምና ይህንኑ አደረገ።

በሽታ (ቁጥር 40-48)። ኢየሱስ ወደ ቅፍርናሆም ሲመለስ ሰዎች በጥሩ ሁኔታ ተቀበሉት፤ በተለይም አንድ ወንድና አንዲት ሴት እያንዳንዳቸው ለኢየሱስ የሚያካፍሉአቸው የከበዱ ሽክሞች ነበሩአቸው። በዚህ ስፍራ የቀረበው ንጽጽር የኢየሱስን ርዳታ በመሻት የመጡትን ሰዎች ልዩነት ስለሚያሳይ አስፈላጊ ነው። ሰውዬው ኢየሱስ በመባል በስሙ የተጠቀሰ ሲሆን፣ የሴቲቱ ስም ግን አልተገለጸም። ኢየሱስ የታወቀው ሀብታም ሲሆን፣ ሴቲቱ ግን ገንዘቧን ሁሉ ለመድኃኒት ሸመታ ያዋለች ዝቅተኛ ሴት ነበረች። እርሱ ለልጁ ጌታን ለመለመን የመጣ ሲሆን፣ እርሷ ግን ለሪሷ ርዳታ ትፈልግ ነበር፤ ሁለቱም ወደ ኢየሱስ ፊት ቀረቡ። ኢየሱስ ከልጁ የአሥራ ሁለት ዓመታት ደስታ ሲያገኝ ቆይቶ፣ አሁን ልትሞትበት ተቃርባ ነበር፤ ሴቲቱ ግን ከበሽታዋ የተነሣ የአሥራ ሁለት ዓመታት ሥቃይ የተቀበለች ስትሆን፣ በዚህ ጊዜ ጤንነቷን ለማግኘት ተስፋ አደረገች።

ይህች ሴት ለአሥራ ሁለት ረዥም ዓመታት የተሸከመችው ሰውር ጉድለት ነበራት። ይህም ጉድለት ሥጋዋን በመጉዳት ሕይወቷን ያወከባት ነበር፤ በተጨማሪም፣ ይህ የደም መፍሰስ ርኩስ ስላደረጋት ከሕዝቡ ሃይማኖታዊ ሥርዓት በመገለል በመንፈሳዊ ሕይወቷም ተጉድታ ነበር (ዘሴዋ. 15፡19-22)። ይህች ሴት የረከሰች፣ የጉስቆለች፣ ተስፋ የቆረጠችና የተቸገረች ብትሆንም እንኳ ሁሉ ተሟላላት።

እምነቷ ከሞላ ጉደል አጉል እምነት ቢመስልም ጌታ ግን አከበረላት። ሌሎችን እንዳዳነ ታውቅ ነበርና እርስዋንም እንዲያድናት ፈለገች። ወደ እርሱ ላለመምጣት ብዙ ማመካኛዎችን ልታቀርብ ትችል ነበር፤ በብዙ ሕዝብ ዙሪያውን ተከብቦ ነበር፤ ለአሥራ ሁለት ዓመታት ከሞከረቻቸው ነገሮች ፍሬ ያሳየ አልነበረም፤ እንደመጨረሻ መፍትሔ ወደ ኢየሱስ መምጣት ትከክል አልነበረም፤ ይህን ያህልም ታዋቂ ሰው አልነበረችም፤ እርሱም የኢየሱስን ልጅ ለመፈወስ ይሄዳል፤ ይህም ሆኖ ምንም ነገር ወደ ጎላ እንዲገባት አልፈለገችም ነበር።

የአይሁድ ወንዶች የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ለመጠበቃቸው ማስታወሻ ይሆን ዘንድ ከልብሳቸው ዘርፍ ላይ ለማያዊ ፈትል ያደርጉ ነበር (ዘኁ. 15፡37-40፤ ዘዳግ. 22፡12)። ፈሪሳውያን በቅድስናቸው ሕዝቡን ለማስደነቅ ይህን ደንብ በጣም አከረሩ (ማቴ. 23፡5)። ሴቲቱ ለምን ይህንኑ የልብሱን ክፍል (ዘርፉን) እንደነካቸው ባናውቅም፣

ኢየሱስ አንድ ሰው በእምነት እንደነካውና በኃይሉ እንደተፈወሰ አወቀ። ፈውሱ ቅጽበታዊና ሙሉ ነበር።

ኢየሱስ በሕዝቡ ፊት እንድትመሰክር ያደረገው ለምንድን ነው? ይህ የሚያስፈራት ነገር አልነበረም? አይደለም። በመጀመሪያ ደረጃ፣ በሕዝቡ ፊት መመስከር ለራሷ ጥቅም ነበር። ለክርስቶስ ለመመስከርና እግዚአብሔርን ለማክበር በር ከፍቶላታል። በሕዝቡ መካከል ተደብቃ ብትቀር ኖሮ፣ ኢየሱስን በግል ልታገኘው ወይም የማረጋገጫና የማጽናኛ ቃሉን ልትሰማ አትችልም ነበር (ቁጥር 48)።

በተጨማሪም፣ ምስክርነቷ ብዙም ሳይቆይ የልጁን መሞት ለሚረዳው ኢየሱስም ማበረታቻ ነበር። (ምናልባትም ኢየሱስን በማዘግየቷ ሴትዮዋን ለመውቀስ ፈልጎ ይሆናል!) የሴቲቱ የአሥራ ሁለት ዓመታት መከራ ያከተመ ሲሆን፣ እርሷን የረዳት ክርስቶስ ኢየሱስም ሊረዳው ነበር። ይህች ሴት ለእምነት ኃይል ምስክር ነበረች። «ታላቅ እምነት» ባይኖራትም እንኳ ኢየሱስ የነበራትን እምነት በማክበር ሰውነቷን ፈውሶታል።

በመጨረሻም፣ እምነቷ ለሕዝቡ ተግሣጽ ነበር። ከሕዝቡ መካከል ልትገኝና ለኢየሱስ ቅርብ ከመሆን ምንም በረከት ላታገኝ ትችላለህ። «ወደ እርሱ መቅረቡ» አንድ ነገር ሲሆን በእምነት «መንካቱ» ሌላ ነገር ነው። ጠንካራ እምነት ላይኖረን ቢችልም ጠንካራ አዳኝ ስላለን፣ የልብሱን ዘርፍ ብንነካ እንኳ ምላሽ ይሰጠናል።

አእምሮ የማላት (ሰውነትን የማደንዘዝ) ብቃት ያለውን የክሎሮፎርም መድኃኒት የቀመሙት ሰር ጄምስ ሲምፕሰን ለሞት በሚያጣጥሩበት ወቅት አንድ ወዳጃቸው፣ «አይዞህ፣ ከጥቂት ጊዜ በኋላ በእቅፉ ውስጥ ታርፋለህ» ብሎአቸው ነበር። ሲምፕሰንም፣ «እኔ ያንን ለማድረግ እችል እንደሆነ አላውቅም! ዳሩ ግን የልብሱን ዘርፍ የነካሁ ይመስለኛል» ሲሉ በትሕትና መልሰዋል።

ሞት (ቁጥር 49-56)። የምክራብ አለቃ የሕዝብ አገልግሎቶች ሹምና የሕንፃ ጠባቂ የሆነ ሽማግሌ ነበር። ለጸሎት፣ መጽሐፍ ቅዱስ ለማንበብና ስብከት ለማቅረብ ሰዎች መመደባቸውን ይቆጣጠራል። የምክራቡን ሽማግሌዎች በበላይነት የሚመራና በአብዛኛው ዝነኛና ሀብታም ሰው ነው። በዚህ ጊዜ የአይሁድ የሃይማኖት መሪዎች ኢየሱስን ለመግደል ያሜሩ ስለነበር፣ ኢየሱስ ኢየሱስ ይረዳው ዘንድ ቀርቦ ለመጠየቅ የወሰደው እርምጃ ከፍተኛ ትሕትናና ብርታት ያለበት ነበር።

ኢየሱስ ከቤቱ በወጣ ጊዜ ልጁ እጅግ በመታመሟ ልትሞት ተቃርባ ነበር። ኢየሱስ ከእርሱ ጋር ለመሄድ ከሕዝቡ በተለየ ጊዜ

ልጅቱ ሞታ ነበር። የኢያኢሮስ ወዳጆች ኢየሱስ ሊረዳ የሚችለው በሕይወት ያሉትን ሰዎች ብቻ እንደሆነ በማሰብ፤ ኢያኢሮስ ጉዳዩን ትቶ ወደ ቤቱ እንዲመለስ መከሩት። ኢየሱስ ግን በኃዘን የጎበጠውን አባት በተስፋ ቃል አበረታታው።

ወዳጅ ዘመድ በተሰባሰበበት ስፍራ አስለቃሾች እየጮኹ ያለቅሱና ያለለቅሱ ነበር። ስለሆነም በቤቱ ውስጥ የነበረው ትእይንት ማንንም ሰው ተስፋ የሚያስቆርጥ ነበር። በዚያን ጊዜ አይሁዶች ኃዘን በመግለጽና በመጋራት ምንም ጊዜ ወይም ጉልበት የሚያባክኑ አልነበሩም። አስከሬኑ በዚያኑ ዕለት ከታጠበና ከተቀባ በኋላ ይቀበራል።

ኢየሱስ ሁኔታውን በመቆጣጠር ልጅቱ እንደተኛች እንጂ እንዳልሞተች ገለጸ፤ በዚህም ሕዝቡ ማልቀሱን እንዲያቆም ጠየቀ። በመሠረቱ፤ መንፈሷ ከአካሏ ስለተለየ ልጅቱ ሞታ ነበር (ቁጥር 55ን ከያዕቆብ 2:26 ጋር አመሳክር)፤ ለኢየሱስ ግን ሞት እንቅልፍ ብቻ ነው። ይህ ተምሳሌት ብዙውን ጊዜ የአማኞችን ሞት ለማመልከት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አገልግሏል (ዮሐ.11:11-14፤ ዮሐዋ. 7:59-60፤ 1ኛ ቆሮ. 15:51፤ 1ኛ ተሰ. 4:13-18)። እንቅልፍ የማንፈራው የተለመደ ነገር ስለሆነ፤ በእንቅልፍ ተምሳሌትነት የቀረበውንም ሞት ልንፈራ አይገባም። የአማኝ መንፈስ ከክርስቶስ ጋር ለመሆን ስለምትሄድ፤ የሚያንቀላፋው አካል እንጂ መንፈስ አይደለም (ፊልጵ. 1:20-24፤ 2ኛ ቆሮ. 5:6-8)። በትንሣኤ አካል «ከእንቅልፍ ነቅቶ» ስለሚከብር፤ የእግዚአብሔር ሕዝብ የክርስቶስን አምሳል ይጋራል (1ኛ ዮሐ. 3:1-2)።

አልቃሾቹ የልጅቷን መሞትና ሞትም የመጨረሻ መሆኑን ስለሚያውቁ በኢየሱስ ንግግር ሳቁ። ኢየሱስ «ትንሣኤና ሕይወት» እንደሆነ አልተገነዘቡም ነበር (ዮሐ. 11:25-26)። የመበለቲቱን ልጅ ከሞት አላስነሣም ነበር? ለመጥምቁ ዮሐንስ ሙታን ከሞት ይነሡ እንደነበር አልተናገረም? (7:22)። እነዚህ አልቃሾች ስለ ኢየሱስ የሚነገረውን ነገር ባለመስማት በሞኝነት እንደሚለፈልፍ ያስቡ ይመስላል።

ስለሆነም፤ ሁሉንም ሰው በግድ ወደ ውጭ አስወጣ። ይህ ሁኔታ በጣም የተለየ በመሆኑ በደርዘን የሚቆጠሩ የማያምኑ ታዛቢዎች ትእይንቱን እንዲመለከቱ አልፈለገም። የልጅቷን ወላጆችና ሦስት ደቀ መዛሙርት— ጴጥሮስ፤ ያዕቆብና ዮሐንስን ይዞ ትንሿ ልጅ ሞታ ወደተኛችበት ክፍል ገባ።

እጇን ያዘና በአረማይክ ቋንቋ፤ «አንቺ ብላቴና፤ ተነሺ» ብሎ ጮኸ። (አንድ ቀን ጴጥሮስም «ጣቢታ ሆይ፤ ተነሺ!») ይል ነበር

(ዮሐዋ. 9:40)። ይህ የምትሐት ቀመር ሳይሆን የሕይወትና ሞት ጌታ የተናገረው የትእዛዝ ቃል ነው (ራእ. 1:17-18)። መንፈሷ ወደ አካሏ ተመለሰና ብድግ ብላ በክፍሉ ውስጥ ትመላለስ ጀመር። ምናልባትም በበሽታ ስትሠቃይ ጥቂት ወይም ምንም ምግብ ባለመውሰዷ፤ ኢየሱስ የሚበላ ነገር እንዲሰጡአት ነገራቸው። በተጨማሪም፤ ኢየሱስ ወሬውን እንዳያሰራጩ አዝዞአቸው ሳለ፤ ከተጠበቀው በላይ ይወራ ጀመር (ማቴ. 9:26)።

ትንሣኤ ኢየሱስ ከርስቶስ የጠፋትን ኃጢአተኞች የሚያድንበትና ከመንፈሳዊ ሞት የሚያስነሣበት መንገድ ተምሳሌት ነው (ዮሐ. 5:24፤ ኤፌ. 2:1-10)። በወንጌላት ውስጥ እንዲህ ዓይነት ሦስት ትንሣኤዎች አሉ፤ ምናልባትም ኢየሱስ ከዚህ የበለጠ የትንሣኤ አገልግሎት ሰጥቶ ይሆናል። በእያንዳንዱ አጋጣሚ ከሞት የተነሣው ሰው በሕይወት የመኖሩን መረጃ አሳይቷል። የመበለቲቱ ልጅ ተናግሯል (7:15)፤ የኢያኢሮስ ልጅ በክፍሉ ውስጥ ከመመላለሷም በላይ ምግብ በልታለች፤ አልዓዛር ከከፈኑ ተፈትቷል (ዮሐ. 11:44)። ከደኅንነት ርቆ የጠፋው ኃጢአተኛ ከሞት ሲነሣ፤ ከንግግሩ፤ ከአረግመዱ፤ ከአመጋገቡና «ከተለወጡ ልብሶቹ» አይተህ ልትረዳ ትችላለህ (ቂላ. 3:ከ1 ጀምሮ)። ሕይወት ሊሸሸግ አይችልም!

ዮሐንስ፤ ያዕቆብና ጴጥሮስ በሦስት ልዩ አጋጣሚዎች ላይ ከኢየሱስ ጋር አብረው ነበሩ፤ ከእነዚህም ሦስቱ ይህ የመጀመሪያው ነው። ሁለተኛው የጌታ መልክ ባንጸባረቀበት ተራራ ላይ ሲሆን (9:ከ28 ጀምሮ)፤ ሦስተኛው በጌቴሴማኒ ነበር (ማር. 14:ከ33 ጀምሮ)። ካምፔል ሞርጋን ከነዚህ ክስተቶች እያንዳንዱ ከሞት ጋር የሚገናኝ አሳብ እንዳለውና ሦስቱ ደቀ መዛሙርት ከገጠመኞቹ ስለ ኢየሱስና ሞት አንዳንድ ጠቃሚ ትምህርቶችን እንዳገኙ አመልክተዋል።

በኢያኢሮስ ቤት ኢየሱስ በሞት ላይ አሸናፊ እንደሆነ ተረድተዋል። የጌታ መልክ ባንጸባረቀበት ተራራ ላይ በሞቱ እንደሚከብር ሲረዱ፤ በጌተሴማኒ ለሞት እንደተሰጠ ተገንዝበዋል። ከአሥራ ሁለቱ በቀዳሚነት የሞተው ያዕቆብ ነበር (ዮሐዋ. 12:1-2)፤ ዮሐንስ በመጨረሻ ሞተ። የጴጥሮስ አግረው ደግሞ በጌታ የተተነበየ ነበር (ዮሐ. 21:18-19፤ 2ኛ ጴጥ.1:13-21)። ለሦስቱም ሰዎች እነዚህ ትምህርቶች ያስፈልጉአቸው ነበር፤ ዛሬም ደግሞ እነዚህ ትምህርቶች ለእኛ ያስፈልጉናል።

## ሁለተኛው አገልግሎት

ሉቃስ 9

ምሽቱ አላዛኝ ገጽታ የሚስተዋልበት ነበር። እኔ የጥናትና የጽሕፈት ተግባራት በማከናወን ላይ ስሆን፤ በየግማሽ ሰዓቱ ስልክ ያቃጭላል። የስልክ ጥሪዎቹ የሚመጡት ከወዳጆቹ ቢሆን ኖሮ ከእነርሱ ጋር እየተነጋገርሁ ዕረፍት ለማድረግ በወደድሁ ነበር። ዳሩ ግን የስልክ ጥሪዎቹን የሚያደርጉልኝ ከዳንስ ቲኪቶች እስከ አትራፊ ድርጅቶች ድረስ ሁሉንም ነገር ሊሸጡልኝ የሚፈልጉ ሰዎች ነበሩ። ያን ጊዜ ወደ መኝታዬ ስሄድ ሌሎች የማያገኙትን የስልክ ቁጥር በመጠቀም ሰዎች እንዳይረብሹኝ ለማድረግ ወሰንሁ።

ከምሽቱ አምስት ሰዓት ላይ ራሱን ለመግደል የሚፈልግ ሰው ደውሎ አነጋገረኝ፤ እኔም ጌታ ረድቶኝ በሕይወት ላይ አዲስ አመላካክት እንዲኖረው ላበረታታው ቻልሁ። ስልኩን ስዘጋው የስልክ ቁጥረ ሌሎች ሊያገኙት የሚችሉት በመሆኑ ጌታን አመሰግንሁ። ተመልሼ ለመተኛት እየተዘጋጀሁ ቁጭ እንዳልሁ ስለ ጌታ ኢየሱስና ይከተል ስለነበረው የጊዜ አጠቃቀም አስብ ጀመር። ለሁሉም ዓይነት ሰዎች በሁሉም ጊዜ አገልግሎት ይሰጥ የነበረ ቢሆን፤ ማንንም ሰው «ጊዜ የለኝም» ብሎ አላሰናበተም። ምናልባትም ማንም ሰው ሊገናኘው የሚችል ጊዜ ነበረው።

በዚህ ምዕራፍ፤ ሐኪሙ ሉቃስ ርኅሩኑ የሰው ልጅ አራት አገልግሎቶችን ሲያካሄድ ስለነበረው የሩጫ ሕይወት ገልጾአል።

### 1. መላክ (9:1-11)

ተልእኮው (ቁጥር 1-6)። ከጥቂት ወራት በፊት አሥራ ሁለቱ የተሾሙ ቢሆን (6:13-16)፤ እንደ ረዳቶች ከኢየሱስ ጋር ይመላለሱ ነበር። በዚህ ጊዜ የራሳቸውን አገልግሎት እንዲያካሂዱና የተማሩትን ነገር ከተግባር ላይ እንዲያውሉ ጥንድ ጥንድ አድርጎ ይልካቸው ነበር (ማር. 6:7)።

ከመላኩ በፊት ግን ለሥራው መፈጸም የሚያስፈልጉትን መሣሪያዎችና የሚከተሉአቸውንም ትእዛዛት ሰጣቸው። በማቴዎስ 10 ውስጥ የተጠቀሰው ተመላሳይ ክፍል አሥራ ሁለቱ የተላኩት ለእስራኤል ሕዝብ ብቻ እንደነበረ ይገልጻል (ቁጥር 5-6)። ሉቃስ

በቀዳሚነት የጻፈው ለአሕዛብ በመሆኑና በወንጌል ዓለም አቀፋዊ ስርጭት ላይ ስላተኮረ፣ ይህንን አልጠቀሰም።

ኃይል አንድን ሥራ ለመፈጸም የሚያስችል ብቃት ሲሆን፣ ሥልጣን ግን ይህንን ሥራ የመፈጸም መብት ነው፤ ኢየሱስ እነዚህን ሁለቱን ለደቀ መዛሙርቱ ሰጥቶአቸዋል። አጋንንት ለማስወጣትና በሽተኞችን ለመፈወስ ይችሉ የነበሩ ሲሆን፣ እርሱ የሰጣቸው ከሁሉም በላይ አስፈላጊ አገልግሎት ወንጌሉን መስበክ ነበር። በቁጥር 6 «መስበክ» የሚለው ቃል የንጉሡን አዋጅ የሚናገረውን ሰው ሲያመለክት፣ «መልካሙን የምሥራች መስበክ» ማለት ነው። ሐዋርያቱ የመልካም ዜናው አብሳሪዎች ነበሩ!

የሐዋርያት የመፈወስ ችሎታ አገልግሎታቸውን ያጠናክረ ልዩ ስጦታ ነበር (ሮሜ 15:18-19፤ 2ኛ ቆሮ. 12:12፤ ዕብ. 2:1-4 ተመልከት)። ተአምራት ጌታ እንደላካቸውና በእነርሱም አማካኝነት እንደሚሠራ የሚያሳዩ መረጃዎች ነበሩ (ማር. 16:20)። ዛሬ የግለሰብን አገልግሎት በእግዚአብሔር ቃል እውነት እንፈትናለን (1ኛ ዮሐ. 2:18-29፤ 4:1-6)። ሰይጣን ሐሰተኛ አገልጋዮቹ የሚያስደንቁ ነገሮች እንዲያደርጉ ሊያስታጥቅ ስለሚችል፣ ተአምራት ብቻቸውን የአንድን ሰው በትክክል ከእግዚአብሔር ዘንድ መላክ አያረጋግጡም (ማቴ. 24:24፤ 2ኛ ቆሮ. 11:13-15፤ 2ኛ ተሰ. 2:9-10)።

ኢየሱስ ሐዋርያቱ ለመንገዳቸው ምን መውሰድ እንደሚገባቸው ተናግሯል፤ በዚህ ላይ ትኩረት የተሰጠው በጥድፊያና በቀላል ነገሮች ላይ ነው። እግዚአብሔር በእንግድነት የሚቀበሉአቸውን ሰዎች እንደሚያዘጋጅ መተማመን እንጂ የልመና ከረጢት መያዝ አልተፈቀደላቸውም። ማቴዎስ 10:11-15 እነዚህን ቤቶች እንዴት እንደሚመርጡ ይናገራል። ተቀባይነት ካላገኙ የእግራቸውን ትቢያ አራግፈው መውጣት ነበረባቸው፤ ይህም የአይሁድ አማኞች ከአሕዛብ ክልል ሲወጡ የሚፈጽሙት የተለመደ ተግባር ነበረ (ዮሐ. 13:5፤ ሉቃ. 10:10-11 ተመልከት)።

መደናገር (ቁጥር 7-9)። ደቀ መዛሙርቱ ለአገልግሎት ሲወጡ ኢየሱስም ደግሞ ከነበረበት ተነሥቶ ለተወሰነ ጊዜ በገሊላ አገለገለ (ማቴ. 11:1)፤ በአንድነትም ከፍተኛ ትኩረት ሊስቡ ቻሉ። እንዲያውም፣ ሥራቸው በከፍተኛ የመንግሥት ባለሥልጣናት ዘንድ ሳይቀር አነጋጋሪ ሆነ፤ ሄሮድስ አንቲጳስ (3:1) የታላቁ ሄሮድስ ልጅ መጥምቁ ዮሐንስን የገደለው ነበር (3:19-20፤ ማቴ. 14:1-12)።

ይህ ተአምር ሠሪ ማን ነበር? መጥምቁ ዮሐንስ ምንም ተአምር አልሠራም (ዮሐ.10:41)፤ ዳሩ ግን ከሞት ተነሥቶ ቢሆን ኖሮ ይህ ምናልባት ይለወጥ ነበር። አይሁዶች የኤልያስን መምጣት ይጠባበቁ ስለነበር፤ ምናልባትም ያ ትንቢት እየተፈጸመ ነው ብለው አሰቡ። (ሚሊ. 4:5፤ ሉቃ. 1:17፤ ማቴ. 11:10-14፤ 17:11-13 ተመልከት።) የሄሮድስ ሕሊና ይወቅሰው እንደነበር አይጠረጠርም፤ ይህ ስለሆነ ምናልባትም እግዚአብሔር በእርሱ ላይ ለመፍረድ ዮሐንስን ከሙታን አስነሥቶ እንደላከው በማሰብ ይደነቅ ነበር።

ሄሮድስ ኢየሱስን ለማየት ብዙ ቢጥርም፤ ኢየሱስ ግን ከአንዳንድ ዘመነኛ «ሃይማኖታዊ ዝነኞች» በተቃራኒ፤ ከከፍተኛ ባለሥልጣን ጋር ለመተባበር ከመንገዱ ዝንፍ ሊል አልፈለገም። ኢየሱስ ከፋውን ንጉሥ «ቀበሮ» ሲል የጠራው ሲሆን፤ በዛቻው አልፈራም (13:31-32)። ኢየሱስና ሄሮድስ በመጨረሻ ሲገናኙ፤ ንጉሡ ተአምር ሊያይ ተስፋ ቢያደርግም የእግዚአብሔር ልጅ ግን ምንም አላደረገም፤ ምንም አልተናገረም። ከፋው ንጉሥ ሄሮድስ ወደ እርሱ የተላከውን የእግዚአብሔርን ድምፅ ዝም አሰኝቷል (23:6-12)።

መደምደሚያው (ቁጥር 10-11)። ሐዋርያቱ ከተልእኮአቸው ተመልሰው የአገልግሎታቸውን መልካም ዘገባ አቀረቡ፤ ኢየሱስም ሁላቸውም የተወሰነ ጊዜ ከሥራቸው እንዲያርፉ ነገራቸው (ማር. 6:30-32)። ታዋቂው ሰባኪ ሻንስ ሄቭነር፤ «ከሥራ ተለይተን ካላረፍን ድካሙ ከሥራችን የሚለየን ይሆናል» ይሉ ነበር። የሰብከትና የፈውስ ተልእኮአቸው ብዙ ጊዜና ጉልበት ስለጠየቀ፤ ለሥጋዊና መንፈሳዊ መነቃቃት ማረፍ ይገባቸው ነበር። ይህ አገልግሎት የሚበዛባቸው ክርስቲያኖች ሊከተሉት የሚገባ ምሳሌ ነው።

ኢየሱስ በሚያደርጋቸው ምልክቶች በመሳቡ፤ ሕዝቡ ከከተሞች ተከትሎት መጣ እንጂ ለብቻው እንዲሆን ፋታ አልሰጠውም። ኢየሱስና አሥራ ሁለቱ በደረሱ ጊዜ ሕዝቡ በዚያ ይጠብቃቸው ነበርና ኢየሱስ ራርቶላቸው አገለገላቸው (ማቴ. 14:13-14)። የሰው ልጅ ከቀኖች በአንዲቷ እንኳ ሊያርፍ አይችልም ነበር!

## 2. መመገብ (9:12-17)።

ጌታችን ቃሉን አስተምሮ ሲያበቃ ለተራበው ሕዝብ፤ «በደኅና ሂዱ፤ እሳት ሙቁ፤ ጥገቡ» የሚል ዓይነት ሰው አልነበረም (ያዕ. 2:16)። ደቀ መዛሙርቱ ሕዝቡ መቼ ይሄድ ይሆን ብለው በጉጉት ይጠባበቁ ነበር

(18:15፤ ማቴ. 15:23 ተመልከት)። ገና የክርስቶስን ርኅራኄና ለሕዝቡ የነበረውን ሸክም አልተረዱም ነበር፤ እንድ ቀን ግን ያገኙታል።

በአራቱ ወንጌላት የሚገኙትን የዚህን ተአምር ትረካ ስታዋህድ፡ ኢየሱስ መጀመሪያ ፊልጶስን ይህን የሚያህል ብዙ ሕዝብ ለመመገብ የሚበቃ እንጀራ ከየት ሊገዙ እንደሚችሉ እንደ ጠየቀ ትረዳለህ። (10,000 ያህል ሰዎች ነበሩ።) ፊልጶስን እየፈተነው ነበር- «ራሱ ሊያደርግ ያለውን ያውቅ ነበርና» (ዮሐ. 6:6)። እጅህ በሚያጥርበትና ኃላፊነቶችህ ከፍተኛ በሚሆኑበት የሕይወት ስንከሳር ወቅት፤ እግዚአብሔር ቀድሞውኑ ችግሮችን እንደፈታቸው መረዳቱ መልካም ነው።

ኢየሱስ የጀመረው በነበራቸው ነገር ነበር፤ ይኸውም እንድርያስ ያገኘው ልጅ በቸርነት የሰጣቸው ጥቂት እንጀራና ዓሣ ነበሩ (ዮሐ. 6:8-9)። እንድርያስ ልጁን ያውቅ ነበር? ወይስ ልጁ ሳይጠየቅ ይሆን ትንሽ ምሳውን የሰጠው? ጌታ የማይቻለውን ችግር እንዲያቃልልን ከመጠየቃችን በፊት ከምንችለው እንጀምርና ያለንን ነገር እንሰጠው። በዚህም ላይ ሳለን፤ ለልጆቻቸው ለኢየሱስ የሚያስተላልፉትን ነገር የሚሰጡትን እናቶች እናመስግናቸው።

ጌታ የዕለት እንጀራችን ምንጭ (ማቴ. 6:11) ወደ ሆነው ወደ ሰማይ ተመለከተና ምስጋና አቅርቦ ምግቡን ባረከው፤ ከዚያም ጥቂቱን እንጀራና ዓሣ አበዛው። ኢየሱስ «አምራች» ሲሆን፤ ደቀ መዛሙርቱ «አከፋፋዮች» ነበሩ። የሚያስደንቀው እያንዳንዱ ሰው በልቶ ከጠገበ በኋላ፤ በደቀ መዛሙርቱ ቁጥር ልክ አሥራ ሁለት መሶብ ሙሉ ቁርስራሽ መትረፋ ነው። ኢየሱስ አገልጋዮቹን በሚገባ ይንከበከባል።

ምሕረት አስፈላጊ ቢሆንም፤ ለተራሮት ሰዎች ይህ ከምሕረት ተግባር የበለጠ ምክንያት ነበረው። ይኸውም የጌታችንን መሢሕነት የሚያመለክትና ለሰው ደኅንነት በቸርነቱ እንደሚለግስ የሚያብራራ ነበር። በቀጣዩ ዕለት ኢየሱስ ስለ «ሕይወት እንጀራ» በመስበክ ሰዎች እንጀራውን እንደተቀበሉት ሁሉ እርሱንም እንዲቀበሉት አደፋፍሮአቸዋል (ዮሐ. 6:22-59)። ይህም ሆኖ፤ ሰዎች ከነፍሳቸው ይልቅ ለሆዳቸው ስለሚያስቡ ሙሉ ለሙሉ የተአምሩን መንፈሳዊ ተዛምዶ አጥተዋል። ፍላጎታቸው በቀሪው ዘመናቸው ሁሉ እንጀራ እንዲያጠግባቸው ኢየሱስን ማንገሥ ነበር (ዮሐ. 6:14-15)።

ኢየሱስ ወደ ሰማይ ካረገ በኋላ፤ ደቀ መዛሙርቱ ይህንን ተአምር በማስታወስ ብዙ ጊዜ ሳይበራቱ አይቀሩም። ይህ ተአምር እንድንራራ፤ ችግሮች ለእግዚአብሔር ለመሥራት መልካም እጋጣሚዎች እንደሆኑ

አድርገን እንድንመለከት፤ ያለንን ሁሉ ለእርሱ እንድንሰጥና ጉድለቶቻችንን እንዲሞላልን እንድንተማመንበት ያስተምረናል። እኛ የምንችለውን ሁሉ ካደረግን፤ እርሱ ጣልቃ በመግባት የቀረውን ይፈጽማል። ኮሬ ፭ን ቡም፤ «በችግሮችህ ላይ የእግዚአብሔር የተስፋ ቃላት ያብሩ» ብላለች፤ ይህም ለእኛ መልካም ምክር ነው።

### 3. ማስተማር (9፡18-36)።

በሉቃስ ወንጌል አምስት ሺህ ሰዎችን በመመገብ የተፈጸመው ተአምር «ታላቁ የገሊላ አገልግሎት» የተባለውን ተግባር ማክተም ያመለክታል (4፡14-9፡17)። በዚህ ጊዜ ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም የሚያደርገውን ጉዞ ይጀምራል (ቁጥር 51፤ እና 13፡22፤17፡11፤18፡31፤19፡11፤28 ተመልከት)። ይህ ደቀ መዛሙርቱን ለሚጠብቃቸው ተግባር ሲያዘጋጅ አብሮአቸው ያሳለፈው አንጻራዊ የዕረፍት ጊዜ ነበር። በዚህና በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ሐዋርያው ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም ባደረገው የመጨረሻ ጉዞ መካከል ተመሳሳይነት አለ። በሁለቱም መጻሕፍት «የሁለት ከተሞች ወግ» ይስተዋላል፤ ይህም በሉቃስ ወንጌል ከናዝሬት ወደ ኢየሩሳሌም፤ በሐዋርያት ሥራ ደግሞ ከኢየሩሳሌም ወደ ሮም የሚደረግ ጉዞ ነው።

በዚህ ክፍል ኢየሱስ ስለ ማንነቱ፤ ስለ መሥዋዕቱና ስለ መንግሥቱ ሦስት መሠረታዊ ትምህርቶችን ሲሰጣቸው እንመለከታለን።

ማንነቱ (ቁጥር 18-21)። ከእኛ መካከል አንዱ ሰዎች ስለ እርሱ ምን እንደሚሉ ጓደኞቹን ቢጠይቅ ይህ ኩራቱን የሚያመለክት ይሆናል፤ ለኢየሱስ ግን እንዲህ አይደለም። ስለ ኢየሱስ የምናስበው ነገር ዘላለማዊ መድረሻችንን ስለሚወስን፤ ሰዎች ማንነቱን የግድ ማወቅ ያስፈልጋቸዋል (ዮሐ. 8፡24፤ 1ኛ ዮሐ. 4፡1-3)። ስለ ኢየሱስ የተሳሳተ ግንዛቤ በመያዝ ግን ከእግዚአብሔር ጋር የተስተካከለ ሕይወት መምራት አይቻልም።

ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን ከመምረጡ በፊት ሌሊቱን ሁሉ የጸለየ ሲሆን (6፡12-13)፤ በዚህ ጊዜም ግላዊ የእምነት መግለጫቸውን እንዲሰጡት ከመጠየቁ በፊት ጸልዮአል። ሕዝቡ የራሱ አመለካከት ቢኖረውም (ቁጥር 7-8 ተመልከት)፤ ደቀ መዛሙርቱ ግን የጸና መረዳት ሊኖራቸው ይገባ ነበር። ኢጥሮስ የቡድኑ ቃል አቀባይ በመሆኑ፤ ለኢየሱስ ክርስቶስ አምላክነት ግልጽ ምስክርነት ሰጠ። ስለ ክርስቶስ በይፋ ሲመሰክር ይህ ሁለተኛ ጊዜው ነበር (ዮሐ. 6፡68-

69)። ከይሁዳ በቀር (ዮሐ. 6:70-71)፤ ደቀ መዛሙርቱ ሁሉ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ እምነት ነበራቸው።

ኢየሱስ ይህንን እውነት በይፋ እንዳይናገሩ አዘዘቸው። («አዘዘቸው» የሚለው ቃል ከወታደራዊ ሹም የሚሰጠውን ትእዛዝ ያመለክታል።) በመጀመሪያ ደረጃ፤ የመሢሕነቱ መልእክት ከሞቱና ትንሣኤው ሊነጠል ስለማይችል፤ በዚህ ጊዜ ይህንን እውነት ለአሥራ ሁለቱ ሊያስተምር ጀመረ። ይህን አዲስ ትምህርት ለመረዳት የተቸገሩ ሲሆን፤ ከሞት ከመነሣቱ በፊት መልእክቱ አልገባቸውም ነበር (24:44-48)። የአይሁድ ሕዝብ ኢየሱስን በቀዳሚነት ፈዋሽና ነፃ አውጪ አድርገው ተመለከቱት። ሐዋርያት ኢየሱስ በትክክል መሢሕ እንደሆነ መስበክ ቢጀምሩ ኖሮ፤ ሕዝቡ በሮም ላይ ተቃውሞ ሊያሰነሣ ይችላል ነበር።

መሥዋዕቱ (ቁጥር 22-26)። ኢየሱስ ቀደም ብሎ ስለ መሥዋዕትነት ሞቱ አያሌ «ፍንጮችን» የሰጠ ሲሆን፤ በዚህ ጊዜ ግን ይህንን እውነት ለደቀ መዛሙርቱ በግልጽ ሊያስተምር ጀመረ። መጥምቁ ዮሐንስ «የእግዚአብሔር በግ» ያለው ሲሆን፤ (ዮሐ. 1:29)፤ ኢየሱስ ስለ አካሉ መቅደስ «መፈራረስ» ተናግሮአል (ዮሐ. 2:19)። ኢየሱስ በበረሃ ከተሰቀለው እባብ (ዮሐ. 3:14) እና ከዮናስ (ማቴ. 12:38-40) ጋር ራሱን ሲያወዳድር ስለ ሞቱና መከራው መናገሩ ነበር።

ይህ በኢየሩሳሌም ስለሚጠብቀው መከራ ከተጠቀሱት ሦስት ክፍሎች የመጀመሪያው ነው (9:43-45፤ 18:31-34)። አሥራ ሁለቱ ይህንን እውነት ያልተረዱት በክፊል ካለመብሰላቸውና ካለማመናቸው የተነሣ ሲሆን፤ በክፊል ደግሞ እግዚአብሔር ይህንን እውነት ከእነርሱ ስለ «ሰወረው» መሆኑ ግልጽ ነው። ኢየሱስ እውነቱን ያስተማራቸው ለመቀበል በሚችሉበት ወቅት ነው (ዮሐ. 16:12)። የራሳቸው ሃይማኖታዊ መሪዎች ጌታቸውን እንደሚገድሉ ማወቅ ሕዝቡን ሳይስደነግጣቸው አይቀርም።

ኢየሱስ ግን የራሱን ሞት በግል ተናግሮ ብቻ አላበቃም ነበር። በተጨማሪም፤ እያንዳንዱ ደቀ መዝሙር ስለሚሸከመው መስቀል ለሕዝቡ ተናግሯል። ማቴዎስ በወንጌሉ፤ ይህ ነገር የሚያስፈልግበት ምክንያት ጴጥሮስ ኢየሱስን ከመከራው ለመጠበቅ በመፈለጉ እንደሆነ ያስረዳል (16:22 ጀምሮ)። ኢየሱስ ይናገር የነበረው ስለ ደቀ መዝሙርነት እንጂ ስለ ልጅነት እንዳልሆነ ልብ በል። ከጋጢአታችን የዳንነው መስቀላችንን ተሸከመን ኢየሱስን ስለተከተልን ሳይሆን፤

በመስቀል ላይ ለኃጢአታችን በሞተው አዳኝ ስላመንን ነው። የእግዚአብሔር ልጆች ከሆንን በኋላ፤ ደቀ መዛሙርት ልንሆን እንችላለን።

«ደቀ መዛሙር» ለሚለው ይበልጥ ተቀራራቢ የሚሆነው ዘመናዊ ቃል «ሠልጣኝ» የሚል ሳይሆን አይቀርም። ደቀ መዛሙር በክፍል ውስጥ ገለጻዎችና በመጻሕፍት እየታገዘ ከሚማር ተማሪ የበለጠ ነው። ከመምህሩ ጋር በመኖርና በመሥራት ከዕለታዊ «የቅብብሎሽ» ልምምድ የሚማር ሰው ነው። እጅግ ብዙ ክርስቲያኖች ከተግባር ላይ ሳያውሉት በርካታ እውቀት እያዳመጡ በመገብዩ ብቻ ይረካሉ።

በሮማውያን አስተሳሰብ መስቀሉ የኃፍረት፣ የበደል፣ የመከራና የመገለል ምልክት ነበር። በመስቀል ላይ እንደ መሞት ያለ አሳፋሪ ነገር አልነበረም። ስቅለት በተራ ውይይት ውስጥ የማይጠቀስ ሊሆን፣ ሕዝቡ መስቀልን ስለመሸከም የሚያስበው እኛ የብር ወይም የወርቅ ሰው የተሰቀለበትን ገመድ ስለ መሸከም እንደምናስበው ነበር። ኢየሱስ ለደቀመዛሙርነት ያስቀመጠው መመዘኛ ከበድ ያለ ነው። በመጀመሪያ ደረጃ፣ ምቹትን ወይም ሀብትን ብቻ ሳይሆን ራሳችንን ልንክድና መስቀላችንን ይዘን ዕለት በዕለት ከክርስቶስ ኋላ ልንከተል ይገባል። ይህም በመስጠት፣ መከራ በመቀበልና መሥዋዕት በመሆን ከእርሱ ጋር መተባበር ማለት ነው። ሰውነትህን በመስጠት እግዚአብሔር የቀረውን ተግባር እንዲፈጽም ማድረግ እንጂ (ሮሜ 12:1-2)፣ ራስህን ልትስቅል አትችልም።

የዚህ ዓይነቱ ሕይወት ለዓለም ሞኝነት ቢመስልም፣ ለክርስቲያን ግን ጥበብ ነው። ነፍስን ማዳን ማለት ማጣት ማለት ነው፤ እንግዲህ፣ ነፍስህን ዳግም የምታገኛት እንዴት ነው? ይሁንና፣ ሕይወትን ለክርስቶስ መስጠት ሕይወትን ማዳንና በሙላት ማኖር ማለት ነው። አንድ ሰው ዓለሙን ሁሉ በባለቤትነት ቢያስተዳድር፣ ከደኅንነት ርቃ የጠፋቸውን ሕይወት መልሶ ለመግዛት የሚበቃ ገንዘብ አይኖርውም። ድሃ ነው።

ደቀ መዛሙርነት የዕለት ተዕለት ትምህርት ነው፤ ኢየሱስን በአንድ ጊዜ አንድ እርምጃና ቀን በቀን እንከተለዋለን። በጽዳት ሠራተኛነቷ የምትደክም ሴት ለንደኛዋ፣ «የሕይወት አስቸጋሪነቱ ዕለታዊ መሆኑ ነው!» ብላ ነበር። ይሁንና፣ አባባሏ ትከክል አልነበረም። ስለ ሕይወት እጅግ መልካም ከሆኑት ነገሮች አንዱ በአንድ ጊዜ የአንድ ቀን ተግባር ብቻ ልናከናውን መቻላችን ነው (ዘዳግ. 33:25)።

ዓላማችን ክርስቶስን ማስከበር ሊሆን ይገባል። በክርስቶስ የሚያፍር ማንኛውም ሰው መስቀሉን ተሸክሞ አይከተለውም። ይሁንና፤ እኛ ዛሬ በእርሱ ብናፍር እርሱም ሊመለስ ያፍርብናል (ማር. 8:38፤ 2ኛ ጢሞ. 2:11-13)፤ እኛም ደግሞ በፊቱ እናፍራለን (1ኛ ዮሐ. 2:28)።

**መንግሥቱ** (ቁጥር 27-36)። የወንጌሉን ዘገባ በተመለከተ፤ ክርስቶስ በምድራዊ አገልግሎቱ ማንነቱን የገለጸበት ብቸኛው ወቅት የተራራው ላይ የመልኩ ማንጸባረቅ ነበር። ሉቃስ የመልኩን ማንጸባረቅ ባይናገርም ተመሳሳይ ትእይንት ዘግቦአል (ማቴ. 17:2፤ ማር. 9:2)። ቃሉ «ከውስጥ የሚመነጭ የመልክ መለወጥ» የሚል ፍች ሲኖረው፤ እንደ ትል ወደ ቢራቢሮ ዓይነት ትናንሽ ነፍሳት የሚያልፉበትን የዕድገት ደረጃ ለውጥ (metamorphosis) ያመለክታል።

ከዚህ ከስተት በስተጀርባ የነበሩ ምክንያቶች ምንድን ናቸው? በአንድ በኩል፤ ይህ ጴጥሮስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ ለሰጠው የእምነት መግለጫ የእግዚአብሔር የማረጋገጫ ማኅተም ነበር (ዮሐ. 1:14)። እንዲሁም ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ ሲነሣ የአብ የማበረታቻ መንገድ ነበር። ከዚህ በፊት አብ በኢየሱስ ጥምቀት ድምፁን ያሰማ ሲሆን (3:22)፤ ወደፊትም በወልድ ምድራዊ አገልግሎት የመጨረሻ ሳምንት ውስጥ ይናገረው ነበር (ዮሐ. 12:23-28)። ከመስቀሉ መከራ በስቲያ የዙፋኑ ክብር ይጠብቀዋል፤ ይህም ጴጥሮስ በመጀመሪያ መልእክቱ ያተኮረበት ትምህርት ነው (4:12-5:4)።

በሉቃስ 9:27 የጌታችን ቃላት ከስተቱ ተስፋ የተሰጠው የእግዚአብሔር መንግሥት ማብራሪያ እንደሆነ ያመለክታሉ። ኢየሱስ ስለ መስቀል ከተናገረው የተነሣ ደቀ መዛሙርት ስለ እግዚአብሔር መንግሥት ግራ ስለተጋቡ፤ ይኼ ትክክለኛ ነገር ይመስላል። (ነቢያትም ግራ እንደተጋቡ ስለተጠቀሰ በደቀ መዛሙርቱ ላይ ልንፈርድ አይገባም- 1ኛ ጴጥ. 1:10-12)። ኢየሱስ የብሉይ ኪዳን ትንቢቶች እንደሚፈጸሙና ዳሩ ግን ወደ ክብሩ ከመግባቱ በፊት መጀመሪያ መከራ መቀበል የግድ እንደሚያስፈልገው እያረጋገጠላቸው ነበር (በተለይም 2ኛ ጴጥ. 1:12-21ን ተመልከት)።

ይሁንና፤ ከጌታ ጋር በምንመላለስበት ጊዜ በየዕለቱ መንፈሳዊ «የመለወጥ» ልምምድ ሊኖረን ስለሚችል፤ ከዚህ ስፍራ ተግባራዊ ትምህርት ልንማር እንችላለን። ሮሜ 12:1-2 እና 2ኛ ቆሮንቶስ 3:18 ይህ እንዴት ሊከናወን እንደሚችል ይነግሩናል። ሰውነታችንን፤ አእምሮአችንንና ፈቃዳችንን ለእርሱ ስንሰጥ፤ ጌታ ከውስጥ

ይለውጠናል፤ ይህም ዓለምን እንዳንመስል ነው። በቃሉ (መስተዋት የሆነውን) እርሱን ስንይዝ በመንፈሱ «ከከብር ወደ ክብር» እንለውጣለን። ለዚህ ልምምድ የምንጠቀምበት የሥነ-መለኮት ቃል «ቅድስና» የሚል ነው፤ ይህም ይበልጥ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን እየመሰልን የምንሄድበት አኳኋን ሲሆን፤ የአብ ዓላማ ልጆቹ ሁሉ እንዲቀደሱ ነው (ሮሜ 8:19፤ 1ኛ ዮሐ. 3:2)። ጌታችን አሁንም ይጻልይ እንደነበረና ይህም ጸሎት ለተለወጠ ሕይወት ከሚያስፈልጉ ቁልፎች አንዱ የመሆኑን እውነት እንደሚጠቁም ልብ በል።

ጴጥሮስ፤ ያዕቆብና ዮሐንስ ኢየሱስ የኢያሊርስን ልጅ ከሞት ባስነሣ ጊዜ አብረውት ነበሩ (8:ከ51 ጀምሮ)፤ በጌቴሴማኒ ሲጻልይም አብረውት ይሆኑ ነበር (ማቴ. 26:36-46)። እነዚህ ሦስት ጊዜያት ፊልጵስዩስ 3:10ን ያስታውሱኛል፤ «እርሱንና [የመልኩ መለወጥ] የትንሣኤውን ኃይል [ልጅቱን ሲያስነሣ] እንዳውቅ፤ በመከራውም እንድካፈል [በጌቴሴማኒ]... በሞቱ እንድመስለው እመኛለሁ።»

ይህ ምናልባትም በምድር ላይ ከተደረጉት ታላቁ «የመጽሐፍ ቅዱስ ጉባኤ» ሳይሆን አይቀርም። በዚህ ስፍራ ከነበረው ከተገለጠው ክብር በተጨማሪ፤ ታላላቅ ሰባኪዎችም ነበሩ፤ ሕግ ሰጪ የሆነው ሙሴ፤ የነቢያት ቁንጮው ኤልያስና ሕግንና ነቢያትን ሊፈጽም የመጣው ኢየሱስ በዚህ ስፍራ ነበሩ። በዚህ ስፍራ እጅግ ታላቅ የሆነ ርእሰ-ጉዳይ ነበር፤ ይኸውም በኢየሩሳሌም የሚፈጽመው የኢየሱስ «መውጣት» (በግሪኩ «ኤክሶደስ» ማለትም ዘፀአት) ነበር። ሙሴ እስራኤላውያንን ከግብፅ ባርነት አስወጥቶ [ወደ ተስፋዬቱ ምድር] መርቷል፤ ኤልያስም ለሐሰተኛ አማልክት ከመገዛት አውጥቶአቸዋል፤ ኢየሱስ ግን ኃጢአተኛውን ዓለም ለኃጢአትና ለሞት ከመገዛቱ ነፃ ለማውጣት ሲል ይሞት ነበር (ገላ. 1:14፤ ዌላ. 1:13፤ ዕብ. 2:14-15)።

ይህ ሁሉ እየተፈጸመ ሲሄድ ሦስቱ ደቀ መዛሙርት እንቀላፍተው ነበር፤ በጌቴሴማኒ ይህንኑ ድካም ይደግሙታል። ጴጥሮስ የሰጠው አስተያየት በመጽሐፍ ቅዱስ የዳስ በዓል ከወደፊት መንግሥት ጋር ስለ ተያያዘው እንድናስብ ያደርገናል (ዘሌ. 23:33-44፤ ዘካ. 14:16-21)። ጴጥሮስ ኢየሱስ ያለ መከራ የሆነ ክብር እንዲያገኝ ይፈልግ ነበር፤ ይህ ግን የእግዚአብሔር ዕቅድ አልነበረም።

አብ ትእይንቱን በክብር ደመና በመጋረድ (ዘፀአ. 13:21-22፤ 40:35፤ 38) እና ከደመናውም ድምፁን በማሰማት የጴጥሮስን ንግግር አቋረጠ። (ወደፊትም ወልድ [ማቴ. 17:24-27] እና መንፈስ

ቅዱስ [የሐዋ. 10:44] የጵፕሮስን ንግግር ያቋርጡ ነበር።) እነዚህ ከሰማይ የመጡ አስደናቂ ቃላት ዘዳግም 18:15ን፣ መዝሙር 2:7ንና ኢሳይያስ 42:1ን ያስታውሱናል። ደመናው ሲጠፋ፣ ኤልያስና ሙሴም አልታዩም ነበር።

እነዚህ ልምምዶች ምንም እንኳ ግሩም ቢሆኑም፣ ለተያያዥ ክርስቲያናዊ ሕይወት መሠረቶች አይደሉም። ያ ሊመጣ የሚችለው በእግዚአብሔር ቃል አማካኝነት ብቻ ነው። ልምምዶች ይመጣሉ፤ ይሄዳሉም- ቃሉ ግን ሁሌም ይኖራል። ቀድሞ ያከበትናቸው ልምምዶች ይደበዝዛሉ፤ የእግዚአብሔር ቃል ግን ከቶውንም አይለወጥም፤ ከእነዚህ ከስተቶች ይበልጥ እየራቅን በሄድን ቁጥር፣ በሕይወታችን ላይ የሚያሳድሩት ተጽዕኖ እየቀነሰ ይመጣል። አብ «እርሱን ስሙት!» ያለውና ጵፕሮስም በዘገጣው ላይ ለቃሉ ይህንን አጽንኦት የሰጠው ለዚሁ ነበር (2ኛ ጴጥ. 1:12-21)። የራሳችን ግላዊ «መለወጥ» የሚመጣው ከውስጣዊ መነቃቃት ሲሆን (ሮሜ 12:1-2)፣ ይህም ደግሞ የሚመጣው ከቃሉ ነው (2ኛ ቆሮ. 3:18)።

#### 4. መታገሥ (9:37-62)።

«እስከ መቼ ከእናንተ ጋር እኖራለሁ? እስከ መቼስ እታገሣችኋለሁ?» (ቁጥር 41)። ይህን ሰቆቃ ያሰማው ብዙ ሠርተ የዛለ የመዋዕለ ሕፃናት አስተማሪ ወይም የወታደራዊ ማሠልጠኛ መምህር እንደሆነ አድርገህ ልትገምት ትችላለህ፤ ዳሩ ግን ይህን ያለው ኃጢአት የሌለው የእግዚአብሔር ልጅ ነው! ጌታችን በምድር ላይ በሚያገለግልበት ጊዜ፣ በተለይም ለደቀ መዛሙርቱ ምን ያህል መታገሥ እንዳስፈለገው እንዘነጋለን።

ይህንን የሉቃስ ወንጌል ክፍል በምትመለከትበት ጊዜ፣ ኢየሱስ ለምን እነዚያን ቃላት እንደተናገረ በተሻለ ሁኔታ ልትረዳ ትችላለህ፤ ይኸውም በተከታዮቹ ውድቀት በማዘኑ ነው። ለሐዋርያቱ በሰይጣን ላይ ሥልጣን የሰጣቸው ቢሆንም፣ ገና አጋንንት ለማስወጣት አልቻሉም ነበር (ቁጥር 37-45)። አምስት ሺህ ሰዎችን በመመገብ የርኅራኄን ምሳሌ የተወላቸው ቢሆንም፣ ራስ ወዳድነትና የፍቅር እጦትን በማሳየት መጓዛቸውን ቀጠሉ (ቁጥር 46-56)። እርሱን መከተል ምን እንደሆነ በግልጽ ቢያስተምራቸውም፣ በፈቃዳቸው የተከተሉት ሁሉ የመጀመሪያውን ወንበር የሚሻሙ ደቀ መዛሙርት ሆኑ (ቁጥር 57-62)። ይህንን ስንመለከት የጌታ ማዘን የሚያስገርም አይሆንም።

ኃይል ማጣት (ቁጥር 37-45)፥ በሸለቆ ውስጥ የሚፈጸም የውጊያ ተግባር ሲኖር በከበረው የተራራ ጫፍ ላይ ተቀምጦን ልንቆይ አንደፍርም። በዚህ ስፍራ ሌላ የጌታን ርዳታ የሚፈልግ ለወላጆቹ «ብቸኛ ልጅ» ነበር (7:12፤ 8:42)፤ ደቀ መዛሙርቱ ሊረዱት ስላልቻሉ የጌታ መምጣት በጣም አስፈላጊ ነበር። ኃይልና ሥልጣን ቢኖራቸውም የተሳካ አገልግሎት ርቆአቸው ነበር (ቁጥር 1 ተመልከት)። ለምን?

ሦስቱን ዘገባዎች (ማቴ. 17፤ ማር. 9) በምታጠናበት ጊዜ ከሕይወታቸው የጉደለው ምን እንደነበር ትረዳለህ። ከዝርዝሩ ላይ እምነት ቀዳሚውን ስፍራ ይዞአል (ማቴ. 17:19-20)፤ የማያምን ትውልድ አካል በመሆናቸው ኃይላቸውን ለመጠቀም የሚያስፈልጋቸውን ድፍረት አጥተው ነበር። በተጨማሪም፤ ጾምና ጾሎት ይቀራቸው ነበር (ማር. 9:29)፤ ይህም ዘጠኙ ደቀ መዛሙርት ጌታቸው ለአጭር ጊዜ ሲለያቸው የጽዋና ተግባሮቻቸውን እንደዘነጉ የሚያመለክት ነው። ምንም ዓይነት መንፈሳዊ ስጦታዎች ቢኖሩን አጠቃቀማቸው በምንም መልኩ ተለምዶአዊ ሊሆን አይችልም።

ዲያብሎስ ለመጨረሻ ጊዜ የመጣል (በግሪክ የነፃ ትግል ቃል) መከራ ቢያደርግም፤ ኢየሱስ ግን ጋኔኑን ገሥጾ አስወጣው። ጌታ ልጁን ለአባቱ ከሰጠው በኋላ (7:15 ተመልከት)፤ አሥራ ሁለቱን ሌላ የመስቀል ትምህርት ለማስተማር ወሰደ። ኢየሱስ ለሰይጣን የመጨረሻ የሽንፈት ጽዋ የሚያጠጣው በመስቀሉ ላይ ነበር (ዮሐ. 12:31-32፤ ዪላ. 2:15)።

የፍቅር እጦት (ቁጥር 46-56)። ደቀ መዛሙርቱ ብዙም እርስ በርሳቸው አይዋደዱም ነበር፤ ይህ ባይሆን ኖሮ ከሁላቸው ማን እንደሚበልጥ አይከራከሩም ነበር (ቁጥር 46-48)። ምናልባትም ይህ ክርክር የተነሣው (ሦስቱ ከኢየሱስ ጋር በተራራ ላይ በመቆየታቸው) ከቅንዓት ወይም (ሌሎች ዘጠኙ አጋንንት ለማስወጣት ባለመቻላቸው) ከትዕቢት ሊሆን ይችላል። እንዲሁም፤ ከክርክሩ ጥቂት ቀደም ብሎ ኢየሱስ የጴጥሮስን የቤተ መቅደስ ቀረጥ ዕዳ ከፍሎ ነበርና (ማቴ. 17:24-27)፤ ይህም የተወሰነ ቅንዓት ሳያስነሣ አልቀረም።

በእግዚአብሔር መንግሥት የታላቅነት ምሳሌ የሚሆነው ምስኪን፤ ጥገኛ፤ ሥልጣን የሌለውና በእምነት የሚኖር ትንሽ ሕፃን ነው። አንድ ሕፃን ልጅ እንደ አዋቂ ለመሆን ከሚያደርገው ጥረት ይልቅ የሚከፋው አዋቂው በአእምሮ እንደ ሕፃን ለመሆን የሚወስደው እርምጃ ነው።

በአእምሮ ሕፃናት በመሆንና በየዋህነት ሕፃናት በመሆን መካከል ትልቅ ልዩነት አለ (1ኛ ቆሮ. 13:4-5 እና 14:20 ተመልከት)።

በተጨማሪም፤ ደቀ መዛሙርቱ ከቡድናቸው ውጭ ለሚገኙ አማኞች ፍቅር አልነበራቸውም (ቁጥር 49-50)። «ከነጐድጓድ ልጅ» የሚጠበቅ ነገር ቢኖር ይኸው ነው! (ማር. 3:17)። ምናልባትም ዮሐንስ ስሙን ለመጠበቅ በመቅናቱ ኢየሱስን ለማስደሰት እየሞከረ ይሆናል፤ ጌታ ግን ደስ አልተሰኘም። እግዚአብሔር የሚያውቀውና የሚባርከው የእነርሱን ቡድን ብቻ እንደሆነ አድርገው የሚያሰቡ አማኞች መንግሥተ ሰማይ ሲደርሱ ሁኔታው እንዳሰቡት አለመሆኑን አይተው ይደነግጣሉ።

ሐዋርያት ጠላቶቻቸውንም አልወደዱም ነበር (ቁጥር 51-56)። ያዕቆብና ዮሐንስ ኤልያስን ከተራራው ላይ ስለተመለከቱት የእርሱን ተግባር በመኮረጅ ከሰማይ እሳት ሊያወርዱ እንደሚችሉ አሰቡ (2ኛ ነገሥ. 1)፤ ለምእተ ዓመታት ሰማርያውያንና አይሁዶች ጠላቶች ስለነበሩ (2ኛ ነገሥ. 17:24-41)፤ ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም ሲጓዝ ይህ ቡድን እንደማይቀበለው ግልጽ ነበር (ዮሐ. 4:9፤ 20)። ኢየሱስ የበቀል መንፈሳቸውን ገሠጸውና በቀጥታ ወደ ሌላ መንደር ሄደ (ማቴ. 5:37-48)። በኋላ ሰማርያም የወንጌሉ ብርሃን ይደርሳት ነበር (ዮሐዋ. 8)።

ራስን የመግዛት (የማሠልጠን) እጦት (ቁጥር 57-62)። ሦስት ሰዎች ደቀ መዛሙርት ለመሆን ይችሉ ነበር፤ ይሁንና፤ ኢየሱስ ያስቀመጣቸውን መመዘኛዎች አላሟሉም። የመጀመሪያው የደቀ መዝሙርነትን ዋጋ እስኪሰማ ድረስ ሊከተለው የፈቀደ ጸሐፊ ነበር (ማቴ. 8:19)፤ ዋጋውም ራሱን እንዲክድ የሚጠይቅ ነበር። የተመቻ ሕይወት ሲመራ የነበረ ሰው ሳይሆን አይቀርም።

ሁለተኛው ሰውዬ በኢየሱስ ተጠርቶ ነበር (ምንኛ የላቀ ክብር ኖሯል!)፤ ይሁንና መስቀሉን ለመሸከምና ለእኔነት ለመሞት ባላመፍቀዱ ተተው። የእርሱን ማቀድ ሲገባው ስለሌላው ሰው ቀብር ይጨነቅ ነበር። ኢየሱስ በዚህ ስፍራ የሚያመለክተው ወላጆቻችንን እንድናቃልላቸው ሳይሆን፤ ለቤተሰባችን ያለን ፍቅር ለጌታ ያለንን ፍቅር እንዳያዳክመው ነው። በማነጻጸር ለቤተሰባችን ያለን ፍቅር ጥላቻ እስኪመስል ድረስ ጌታን እጅግ አብልጠን ልንወደው ይገባል (14:26)።

ሦስተኛው ሰውዬ ምንም እንኳ ፈቃደኛነቱ ቢኖረውም፤ ፊት ለፊት ላለማየት ወደ ኋላ ይመለከት ስለነበር ከርስቶስን ሊከተል አልቻለም። ቤተሰብን በፍቅር መሰናበቱ ስሕተት ባይሆንም (1ኛ

ነገሥ. 19:19-21)፤ በታዛዥነት መንገድ ላይ ቆሞ ካደናቀፈ ኃጢአት ይሆናል። ኢየሱስ የዚህ ሰውዬ ልብ ሙሉ ለሙሉ ከእርሱ ጋር እንዳልሆነና የማረሻ ዕርፍ ይዞ ወደ ጳላ ሲመለከት እንደሚኖር ተገነዘበ (ዘፍጥ. 19:17፤ 26፤ ፊልጵ.3:13-14)።

እንግዲህ የመከሩ ሠራተኞች ጥቂቶች መሆናቸው የሚያስገርም አይደለም ማለት ነው! (ሉቃ. 10:2)።

ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱና ሕዝቡ ያስተማረውና እነርሱ የፈጸሙት ተመጣጣኝ አይደለም። ኃይል፣ ፍቅርና ራስ-ማሠልጠንን በማጣት ልቡን አሳዘኑ። ዛሬ እነዚህ አስፈላጊ መንፈሳዊ ነገሮች ከሕይወታችን ቢታጡ፣ ከቶውንም ደቀ መዛሙርቱ ልንሆን አንችልም፤ ዳሩ ግን እነዚህ ነገሮች ከጌታ ዘንድ አሉልን። «እግዚአብሔር የኃይልና የፍቅር ራስንም የመግዛት መንፈስ እንጂ የፍርሃት መንፈስ አልሰጠንምና» (2ኛ ጢሞ. 1:7)።

ለኢየሱስ ክርስቶስ ደስታን እያመጣን ነው ወይስ ልቡን እያቆሰልን?